

KANTAR



**Kopiering av
opphavsrettslig beskyttet
innhold: Audio- og
audiovisuelle verkstyper
2019**



KANTAR

Kirkegata 20, Postboks 240 Sentrum, N-0103 Oslo
t +47 911 11 600 f +47 23 29 16 01
e info@kantat.no www.kantat.no
Org nr NO 890 660 002 MVA

Innhold

Nøkkeltall	3
Om undersøkelsen	4
Metodeendringer	6
1. Hovedtall.....	9
1.1. Totalt volum, kompensasjonsberettigede kopier	9
1.3. Andel av befolkningen som kopierer per verkstype	11
2. Verkstypene.....	13
2.1 Musikk	13
2.2 Lydbøker/hørespill	15
2.3 Radioprogram/podkast	17
2.4 Musikkvideoer.....	19
2.5 Film	21
2.6 TV-serier.....	23
2.7 Nyhets- og sportsprogram	25
2.8 Dokumentarer	27
2.9 Underholdningsprogram	29
3. Opptaksmuligheter i husstanden	31
4. Bakgrunn: Norsk mediebruk	32
Strømmetjenester erobrer tiden brukt på medier	32
TV-distributørens tilleggstenester erobrer tiden vi bruker på medier	33
Vedlegg:	35
Vedlegg 1. Antall timer kopiert.....	36
Vedlegg 2. Ulovlige kopier	38
Vedlegg 3. Estimeringer, feilmarginer og konfidensintervall.....	39

Nøkkeltall

- Totalt antall ukentlige kompensasjonsberettigede kopier av audio- og audiovisuelle verk estimeres til ca. 19,8 millioner i 2019, mot ca. 20,4 millioner kopier i 2018.
- Antallet ukentlige kompensasjonsberettigede kopier av audiovisuelle verk estimeres til 10,4 millioner i 2019, mot ca. 16,9 millioner i 2018.
- Antallet ukentlige kompensasjonsberettigede kopier av audioverk estimeres til ca. 9,4 millioner i 2019 mot ca. 3,5 millioner i 2018. Variasjonen skyldes dels endret metode og dels økt kopiering av radio/podkast.
- Av alle verkstypene genererer musikk flest kompensasjonsberettigede ukentlige kopier, med estimerte ca. 6,6 millioner kopier i uken. Radio/podkast genererer 2,4 millioner ukentlige kopier og er med det blant verkstypene som vokser mest.
- Videre er det TV-serier og underholdningsprogram som genererer flest ukentlige kompensasjonsberettigede kopier. TV-serie med ca. 4,7 millioner og underholdningsprogram i overkant av 2,3 millioner kopier.
- Omtrent 70 prosent av de totale kompensasjonsberettigede kopiene gjøres via TV-mottaker. De øvrige 30 prosent gjøres samlet via kopieringskilder som internett, harddisk, TV/radio uten TV-mottaker, og fysiske formater som CD/DVD.
- Totalt er det 49 prosent av befolkningen som svarer at de kopierer (minst én kopi) ukentlig eller oftere. I 2018 var tilsvarende tall 46 prosent, men med en noe annerledes beregningsmetode (se kapittel om metodeendringer).
- Totalt kopieres det i overkant av 12 millioner timer kompensasjonsberettigede kopier i en gjennomsnittsuke, mot i underkant av 16 millioner i 2018. Altså finner vi et fall i «antall timer kopiert» til tross for at «antall totale kompensasjonsberettigede kopier» er relativt stabilt, målt mot fjoråret. Grunnen til dette er at verkstyper med lav varighet – hovedsakelig musikklåter – øker mer enn verkstyper med høy varighet. Se side 38
- To nye internettbaserte tjenester påvirker særlig behovet for å kopiere: *Strømmetjenester* og *TV-distributørenes tilleggstjenester*. Bruken av strømmetjenester øker både i andel av befolkningen og tiden befolkningen totalt bruker på disse tjenestene. I tillegg viser tall fra Kantars medieundersøkelser at andelen av den totale TV-seingen som er sett «forsinket» har økt ytterligere fra 9 prosent i 2018 til 10 prosent i 2019. Andel av befolkningen som daglig bruker tilleggstjenestene fra TV-distributørene er økt fra 4 prosent i 2017 til 7 prosent i 2019. Se side 34-36.

Om undersøkelsen

Formålet med denne undersøkelsen er å kartlegge i hvilket omfang det kopieres musikk, film, TV-program og lydproduksjoner i Norge. Undersøkelsen vil fokusere særlig på omfanget av kompensasjonsberettiget kopiering. Vi vil også se på forskjellene i kopiering av audio (lyd)- og audiovisuelle (lyd/levende bilde) verk.

Det spørres konsekvent om kopiering til privat bruk.

Tallene i rapporten gir et grunnlag for fordeling av midler mellom de rettighetshavergrupper Norwaco representerer.

Litterære tekster og visuelle verk: I forbindelse med den nye åndsverkloven som trådte i kraft 1. juli 2018, skal også visuelle verk og litterære tekster inkluderes i undersøkelsen «Kopiering av opphavsrettslig beskyttet innhold» som gjennomføres årlig. Visuelle verk og litterære tekster avviker fra audio- og audiovisuelle verkstyper. Når vi måler antall kopier av litterære tekster tar vi utgangspunkt i «antall sider». Når vi måler visuelle verk tar vi utgangspunkt i «antall bilder». Audio- og audiovisuelle verkstyper har derimot «varighet». For eksempel bruker vi «låter» når vi beregner antall kopier av musikk og «episoder» når vi beregner antall kopier av TV-serier.

Av denne grunn velger vi å rapportere målingen av visuelle verk og litterære tekster i en egen selvstendig rapport

Historikk: Til og med 2015 har undersøkelsen blitt gjennomført av Ipsos-MMI. Kantar har gjennomført undersøkelsen fra om med 2016. Det er viktig å være oppmerksom på metodiske forskjeller fra tidligere runder av undersøkelsen når vi redegjør for historiske tall. Dette kan dreie seg om nye spørsmål, omformuleringer, endret rekkefølge etc. Vi vil da enten kommentere eventuelle forskjeller eller ikke plassere de nye resultatene inn i de historiske tidslinjene. Vi vil bygge videre på tidslinjene når vi ser det er tilstrekkelig samsvar med tidligere metode.

Estimering: Kopieringen estimeres primært for hele befolkningen, uten ytterligere nedbryting på målgrupper. Estimaten blir konsekvent rapportert for «siste syv dager». For eventuelt å få estimater på total kopiering gjennom hele året, må estimatene ganges med 52.

Feltperioder: *Feltperiode 1* varte fra 20. oktober til og med 5. november 2019. *Feltperiode 2* varte fra 23.februar til 12. mars 2020. Undersøkelsen er altså gjennomført i to ganger to såkalte gjennomsnittsuker, hvor det ikke er nasjonale ferier eller spesielle hendelser som kunne gjort periodene atypiske.

Grunnen til at en av feltperiodene i datainnsamlingen er plassert i 2020 er for å kompensere for at runden våren 2019 viste seg å ha enkelte metodiske problematiske sider som gjorde at det knyttet seg usikkerhet til enkelte resultater.

Antall intervju: 3078 intervju totalt.

Datainnsamlingsmetode: Webintervju. Undersøkelsen er gjennomført på Kantar sitt panel, GallupPanelet. Et viktig aspekt i forhold til å benytte panelutvalg i denne undersøkelsen er at GallupPanelet består av tilfeldig rekrutterte medlemmer, enten via egne rekrutterings-

undersøkelser, eller som tillegg til andre befolkningsrepresentative kartlegginger. Panelet er ISO-sertifisert.

Målgruppe/Utvalg: Utvalget er trukket proporsjonalt med befolkningen på kjønn, alder og geografi, 16 år +.

Feilmarginer: Estimatenes presisjon avhenger av utvalgsfordelingen og det antall respondenter som ligger til grunn for beregningen. Et utvalg på 3000 respondenter er beheftet med statistiske usikkerhetsmarginer i størrelsesorden +/- 1,0-2,3 prosentpoeng, avhengig av hvor nærme resultatet ligger 100 eller null prosent. Ytterligere beregninger av feilmargin og redegjørelse for konfidensintervall kan leses om i vedlegg 3.

Vekting: Dataene er vektet med en standard befolkningsvekt for kjønn, alder og geografi. 1 prosent tilsvarer omtrent 43 200 personer i alderen 16 år+ i Norge.

Verkstyper: Rapporten kartlegger kopiering innenfor følgende verkstyper:

Audioverk	Audiovisuelle verk
Musikk	Musikkvideoer
Lydbøker og hørespill	Film
Radioprogram/podkast	TV-serier
	Nyhets- og sportsprogram
	Dokumentar- og informasjonsprogram
	Underholdningsprogram

Kompensasjonsberettigelse: Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av for eksempel film, skal følgende andeler trekkes fra:

- *Kopier med opphav utenfor EØS:* EØS-andel beregnes gjennom spørsmål til respondentene om opphav til siste foretatte kopi.
- *Ulovlige kopier:* Alle respondenter som har kopiert fra kilder hvor ulovlig kopiering er mulig, får oppfølgingsspørsmål om lovligheten av kopiene. Ulovlige kopier trekkes fra.
- *Original DVD:* Her trekkes 87 prosent av kopiene fra som ikke-kompensasjonsberettigede¹.
- *Kopier som er kjøpt fra internett:* Dette er kjøpte eksemplarer og dermed ikke kompensasjonsberettiget.

Hovedgrupper av kopieringskilder: I rapporten opererer vi gjennomgående med et skille mellom tre hovedgrupper av kopieringskilder:

- Kopiering fra Radio/TV (ikke via TV-mottaker), internett, harddisker og fysiske formater (som CD/DVD). Her er kopiene kompensasjonsberettigede såfremt de ikke er kjøpt fra internett, er ulovlige eller har opphav utenfor EØS.
- Kopiering av TV-innhold via TV-mottaker/TV-boks. Her er kopiene kompensasjonsberettigede såfremt de ikke er laget ved hjelp av pauseknappen på TV-mottakeren eller har opphav utenfor EØS.

¹ En undersøkelse gjennomført av Norwaco, viste at 13 % av originale DVD'er ikke hadde kopisperre. 87 % av DVD-kopiene beregnes derfor som ulovlige.

-
- Kopiering via strømmetjenester: Enkelte strømmetjenester tilbyr offline lagring. Kopiene anses ikke kompensasjonsberettiget. I instruksene til spørsmålene, bes respondentene om å se bort fra strømmetjenester når de registrerer kopier.

Ulovlig kopiering: Undersøkelsen har tidligere år bedt respondentene anslå hvor stor *andel* av kopiene de har tatt som er ulovlig (innenfor visse kopieringskilder). For enkelthets skyld, og for å være helt sikre på at de som oppgir at de har kopiert ulovlig faktisk har gjort dette, spør vi respondentene direkte om de har kopiert ulovlig. Om respondentene svarer at de har kopiert ulovlig, får de oppfølgingsspørsmål om antall ulovlige kopier innenfor de ulike verkstypene. Kopiene er ikke gjeldende som kompensasjonsberettiget.

Metodeendringer

Fra og med 2019-undersøkelsen har vi innført enkelte endringer i skjema:

Kantar har over tid erfart at høye enkeltregistreringer kan ha for stor påvirkning på resultatene, særlig på verkstyper hvor det er vanlig å foreta mange kopier når man først kopierer (per kopisesjon). Antall ukentlige kompensasjonsberettigede musikklåter har for eksempel variert fra 2 millioner til over 6 millioner kopier de siste 4 årene.

I forbindelse med lovendringen som skjedde i 2018, hvor det ble vedtatt at også visuelle verk og litterære tekster også skulle omfattes av ordningen, ble det gjort en del endringer i kopiundersøkelsen for at alle verkstyper skulle måles på like premisser, samme metode, samme utvalg, i samme perioder og i samme undersøkelse.

Kantar har sett at kopieringsaktiviteter ikke i samme grad følger faste bruksmønstre slik vi ser er vanlig innenfor annen mediebruk. Vi mener derfor at det vil være mulig for respondent å erindre og gjøre anslag på hvor mange kopier de har foretatt «siste 7 dager». I tidligere skjema ble respondent bedt om å anslå antall kopier foretatt «i går» på kopiering via TV-mottaker, og «siste 7 dager» på de øvrige kopieringsmetodene (utenfor TV-mottaker). Fra og med 2019 blir respondent bedt om å anslå antall kopier for «siste 7 dager» på samtlige kopieringsmetoder.

I tidligere runder har undersøkelsen skilt mellom «opptak av enkeltprogrammer», «Trykket på pauseknapp og sett videre med tidsforsinkelse», «La inn faste opptak av program (også serieopptak)» og «Tok opp program på en kanal mens jeg så på en annen». Med unntak av «[...] pauseknapp» ble alle kopieringsmetodene regnet som kompensasjonsberettigede. Fra og med 2019 gjør vi ikke lenger dette skillet. Respondent registrerer kun «kopiering på TV-mottaker» generelt. I stedet bruker vi plass i skjemaet til å beskrive for respondent hva som defineres som en kopi og ikke.

Tidligere har respondent skrevet inn antall kopier i et åpent spørsmål. Fra og med 2019 har vi gått over til bruk av skala for alle verkstyper. Disse skalaene er tilpasset egenskapene til de ulike verkstypene. For eksempel er antallet kopier som er mulig å registrere høyere for musikklåter enn lydbøker/hørespill.

Etter flere tester har vi fra og med 2019 innført tydeligere formuleringer på spørsmålene om «antall kopier per verkstype». Tidligere var kopieringskategoriene/-alternativene mer definert som kopikilde. De nye formuleringene er formulert mer mot å beskrive kopieringsmetoden. Med andre ord er kategoriene de samme som før, men formuleringen er justert.

For eksempel i tilfellet med verkstypen film, var spørsmålet slik før:

Fra hvilke av følgende kilder har du kopiert film siste 7 dager?

Og alternativene:

Gratis fra internett

Kjøpt fra internett

Original DVD

Uoriginal DVD

PC, Mac, mobil, nettbrett, Mp3-spillere, minnepinne, eksterne harddisker etc.

Andre kilder (spesifisér)

Har ikke kopiert film eller TV-serier siste 7 dager

Husker ikke/Vet ikke

Fra og med 2019 fokuserer spørsmålet mer på metoden og mindre på kilden. Spørsmålet er nå formulert slik:

Har du gjort noe av følgende de siste 7 dagene?

Lastet ned gratis FILM fra internett (ikke strømmetjenester som Netflix, HBO, Viaplay etc.)

Lastet ned kjøpt FILM fra internett (ikke strømmetjenester som Netflix, HBO, Viaplay etc.)

Kopiert FILM fra PC, Mac, mobil, nettbrett, minnepinne, eksterne harddisker etc. til andre lagringsmedium (f.eks back-up)

Kopiert FILM fra original DVD til andre lagringsmedium

Kopiert FILM fra uoriginal DVD til andre lagringsmedium

Kopiert FILM fra andre kilder til annet lagringsmedium

Ingen av disse

Husker ikke/Vet ikke

I tidligere runder har vi definert ekstremverdier for å være registreringer over «100 kopier» per uke for alle verkstyper, med unntak av musikklåter, hvor grensen er satt til «400 kopier». Fra og med 2019 gikk vi altså fra at respondent skulle registrere åpne svar til bruk av skalaer, hvor den øverste verdien i seg selv satte grensen for hva som kunne være en ekstremverdi. Ikke desto mindre er det fortsatt mulig å passere ekstremverdigrensen ved å registrere kopier på flere metoder per verkstype. For denne type registreringer har Kantar innført egne regler for håndtering som gjør at registreringen faller innenfor grensen, og ikke defineres som ekstremverdier.

For å sikre at ikke misforståelser blir en del av beregningsgrunnlaget har vi lagt til et åpent spørsmål per verkstype, hvor vi ber respondent oppgi kilde på alle verkstyper som er kopiert utenfor TV-mottaker. Kantar gjør en kvalitativ vurdering av alle registreringer. Om vi finner at registreringene er åpenbare misforståelser eller feilregistreringer, har vi mulighet til å fjerne enkeltregistreringer. Spørsmålet gir også kvalitativ innsikt i hvilke kilder det faktisk kopieres fra.

De siste årene har bruken av TV-distributørens tilleggstjenester (ukesarkiv, start forfra, T-We, Reprise etc.) vokst kraftig. Denne type tjenester bygger på strømmeteknologi. Sendingene lagres på servere hos distributørene, og det foregår ingen kopiering på husstandens TV-mottaker. Vi har derfor lagt til nye hjelpeformuleringer for å forklare fenomenet og forhindre at respondenter regner dette som kopi.

Rapporten er skrevet av seniorkonsulent ved Kantar, Salve Nergården Jortveit. Alle estimeringene knyttet til verkstypene, beregninger av feilmarginer, usikkerhetsanalyse og konfidensintervall er foretatt av Anders Wiesner og Gordana Stojmenovic ved Kantar.

Kontaktperson i Norwaco er Frants Mohr.

Kantar, april 2018

Salve N. Jortveit

1. Hovedtall

I det følgende kapittelet redegjøres det for det mest sentrale målet i undersøkelsen, *totalt antall kompensasjonsberettigede kopier*.

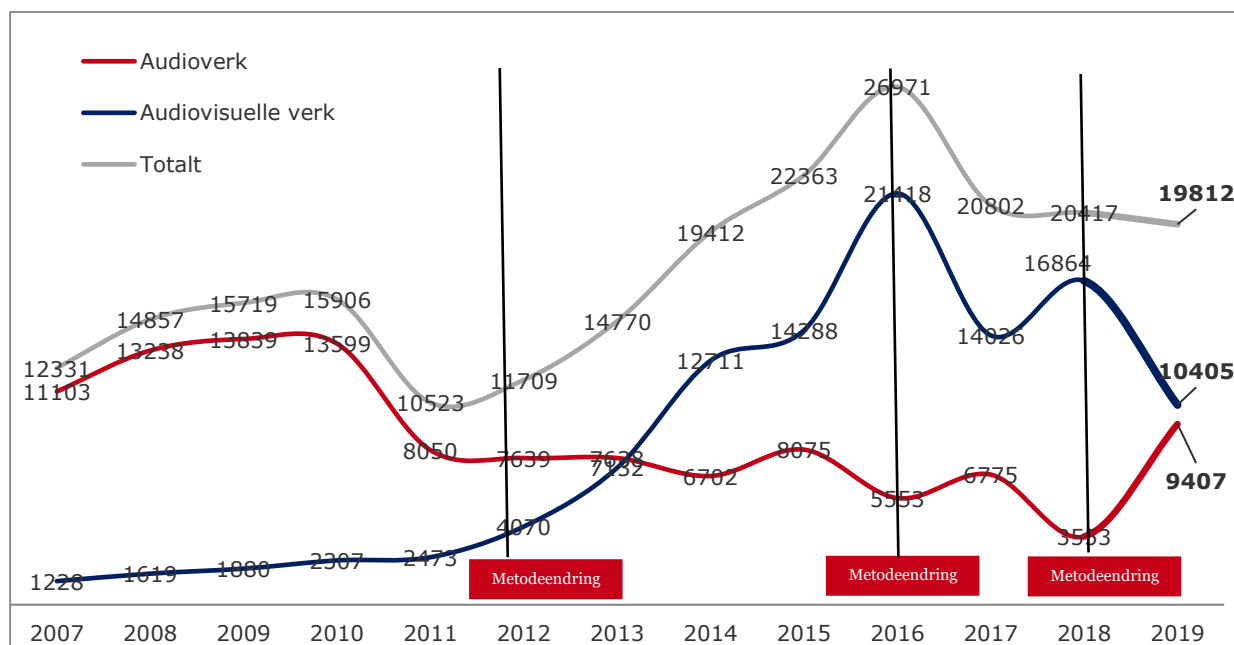
1.1. Totalt volum, kompensasjonsberettigede kopier

Antall ukentlige kompensasjonsberettigede kopier totalt faller fra ca. 20,4 millioner kopier til ca. 19,8 millioner kopier fra 2018 til 2019, altså et fall på rundt 3 prosent på totalnivå. En ny metode har altså ikke særlig påvirkning på det totale tallet for kompensasjonsberettigede kopier.

Derimot har metodeendringen utslag på antall ukentlige kompensasjonsberettigede kopier av audioverk. Med den gamle metoden opplevde vi store variasjoner fra år til år, særlig siden registreringen av antall kopier av musikkklåter tillot høye enkeltregistreringer. Når vi i tillegg ser at både bruken og kopieringen av podkaster øker kraftig, fører dette til at det totale antall kompensasjonsberettigede kopier av audioverk er over doblet. Fra omtrent 3,6 millioner i 2018 til 9,4 millioner i 2019.

Antall ukentlige kompensasjonsberettigede audiovisuelle verk estimeres til 10,4 millioner mot omtrent 16,9 millioner i 2018. Samtlige verkstyper knyttet til TV-mottakeren ligger på et lavere nivå sammenlignet med fjoråret. Vi ser at det nedgangen er størst for verkstyper som TV-serier og film.

Totalt volum, ukentlige kompensasjonsberettigede kopier. Tall i tusen.



NB! I 2019 ble det gjennomført en stor metodeendring som i stor grad forklarer de store utslagene

Vi vil oppleve variasjon i kopieringen fra år til år, særlig innenfor verkstyper som tillater registrering av høye verdier, som musikkklåter. Den overliggende trenden er nok likevel at strømmetjenester for TV, film og video (som Netflix, HBO og TV-kanalenes strømmetjenester) og TV-distributørenes tilleggstjenester (som start forfra, ukesarkiv, reprise

etc.) demper behovet for kopiering av audiovisuelle verk. Dette vil kommenteres ytterligere utover i rapporten.

1.2. Antall kompensasjonsberettigede kopier per verkstype

Når vi bryter det totale antallet ukentlige kompensasjonsberettigede kopier ned på de ulike verkstypene og sammenligner med 2018, ser vi at metodeendringen har klare utslag på de fleste verkstypene.

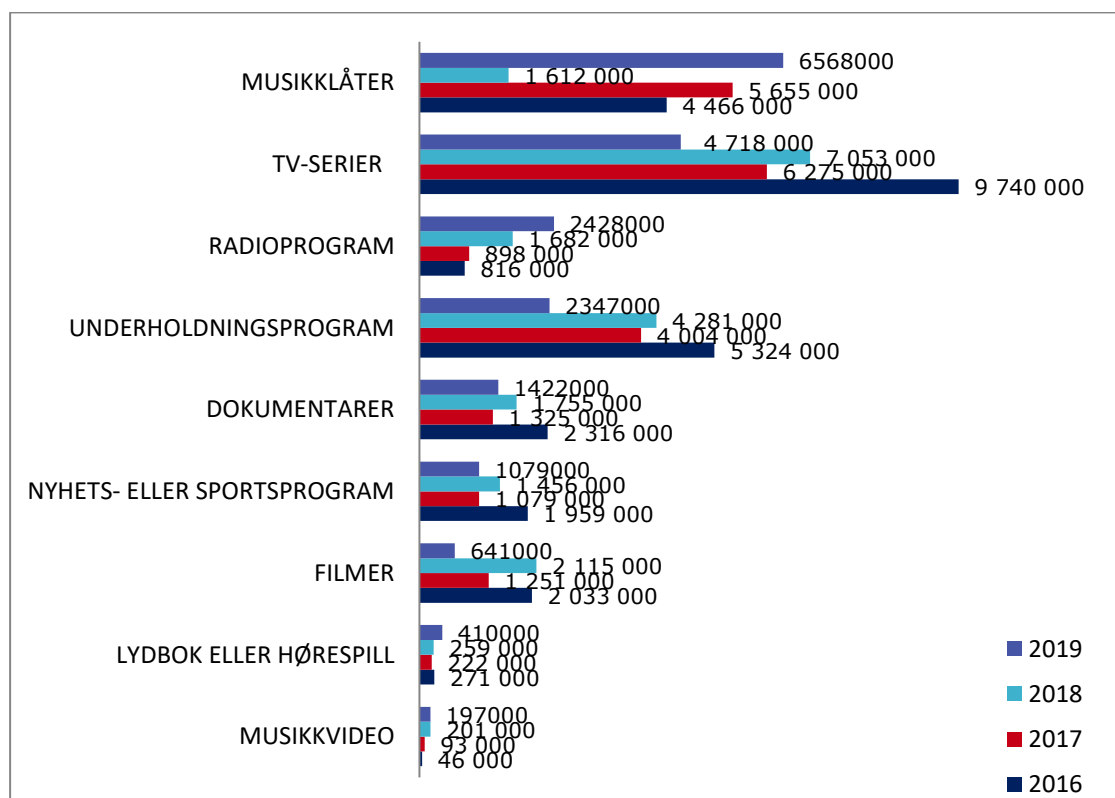
De tre audio-verkstypene, musikklåter, lydbok/hørespill og radio/podkast er de eneste verkstypene som ligger høyere, sammenlignet med fjoråret. Samtlige audiovisuelle verkstyper ligger på et lavere nivå.

Siden vi i 2019 har innført en ny metode, er det vanskelig å presist beskrive utviklingen med bakgrunn i tallene. Imidlertid kan vi nok se tendenser til at kopiering av audiovisuelle medier går nedover siden det som nevnt ikke lenger er samme behov for å bruke kopieringsfunksjonalitet på TV-mottakeren.

Musikklåter ligger på et klart høyere nivå enn tidligere. Det kan synes som inkluderingen av en ny formulering som også tar høyde for back-up-kopiering av musikk har resultert i et langt høyere kopitall i kategoriene som nå beskrives som «Tatt kopi (f.eks. backup) av musikk fra PC/Mac, mobil, skytjenester, minnepinne, eksterne harddisker ol. til andre lagringsmedier». Bruken av podkast har økt voldsomt i befolkningen. Dette får også utslag på kopitallene.

I kapitlet om verkstypene vil sammenligning mot tidligere år og bakgrunnen for årets tall forklares nærmere.

Antall kompensasjonsberettigede kopier per verkstype per uke



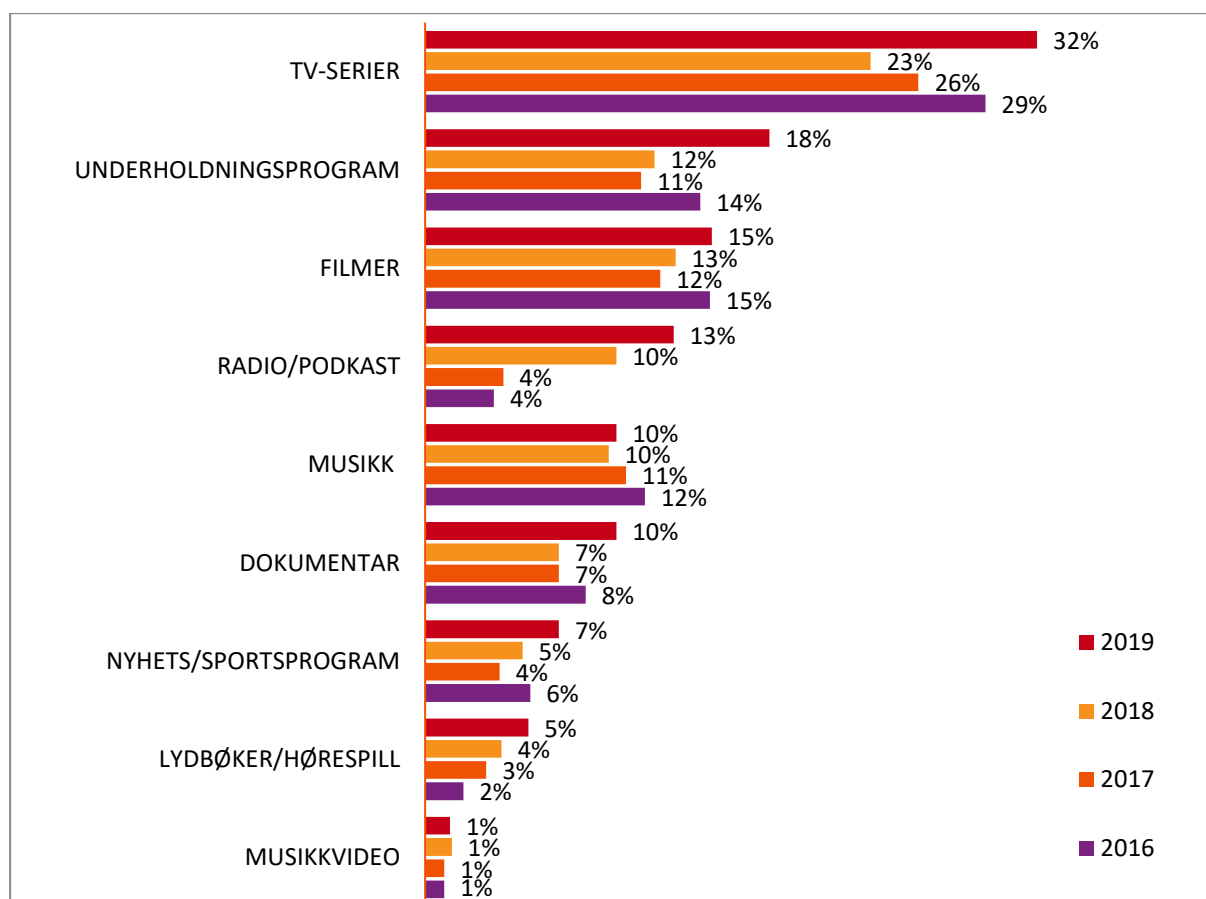
1.3. Andel av befolkningen som kopierer per verkstype

Metodeendringen har gjort at tallet over «andelen som kopierer ukentlig» ligger noe høyere enn tidligere år. Mens respondentene tidligere år svarte på om de kopierte «i går» via TV-mottaker, og «siste 7 dager» på kopieringskilder utenfor TV-mottaker, spør vi nå gjennomgående om «siste 7 dager».

Andelen som kopierer «minst én kopi i uken» av de ulike verkstypene har holdt seg relativt stabilt de siste årene. Her finner vi tydelige mønstre i befolkningen, som synes å være at alle verkstyper knyttet til TV-mottakeren synker noe fra år til år. Omtrent 1/3 av befolkningen kopierer en TV-serie ukentlig. Før metodeendringen så vi at denne andelen var fallende.

Lydbøker og særlig podkast øker tydelig i takt med den økende populariteten i befolkningen. Den videre utviklingen i andelen som kopierer musikk, knyttes det mer usikkerhet til. Selv om strømmetjenester som Spotify og Tidal for mange gjør kopiering av musikk unødvendig, ser vi at det er mange kopieringskilder, både via internett, back-up av platesamlinger etc. som viser at enkelte fortsatt ønsker å kopiere musikk. Andelen som kopierer musikk ukentlig har falt fra 12 til 10 prosent de siste 4 årene, men ville trolig ligget lavere med tidligere metode.

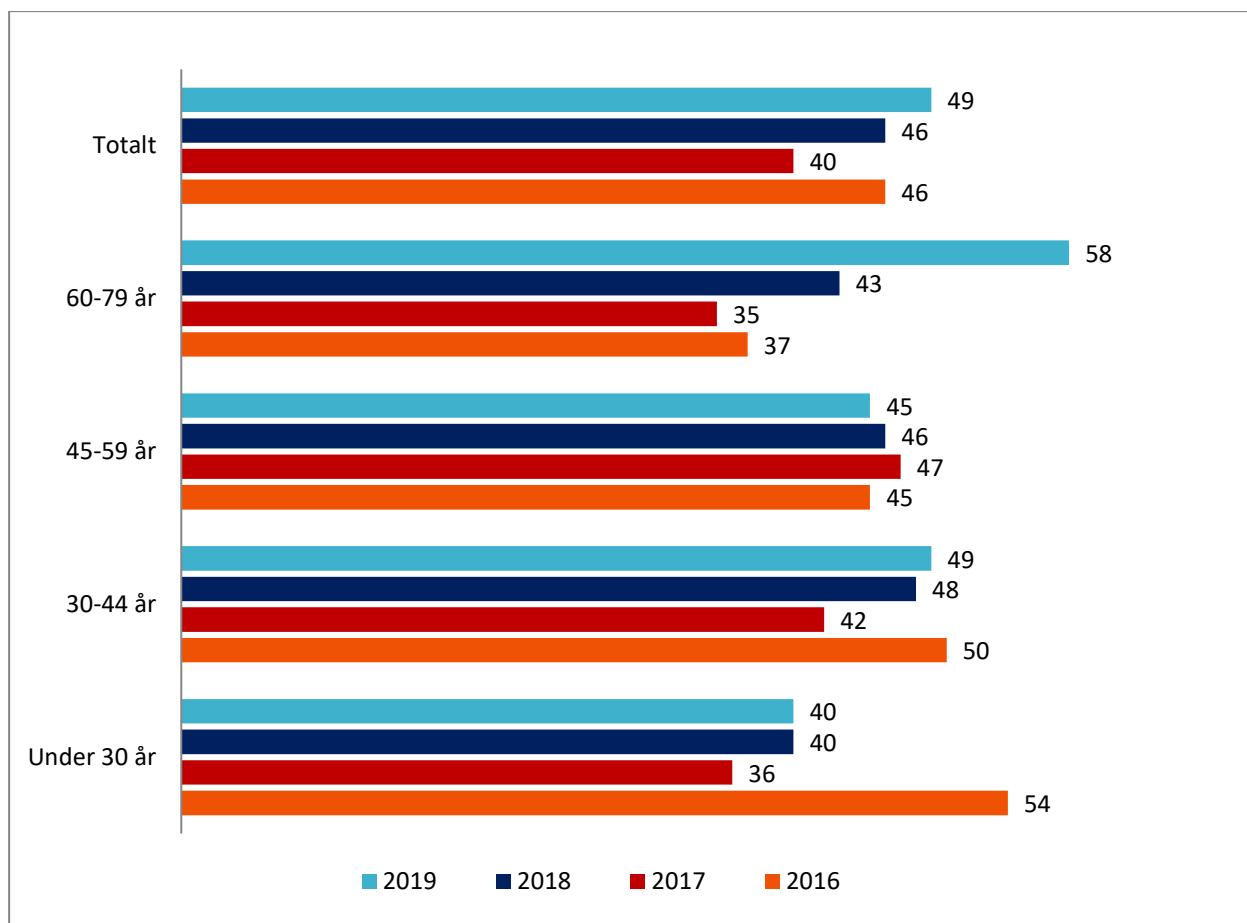
Andel av befolkningen som gjør minst én kopi per verkstype per uke



Ganske nøyaktig halvparten av oss kopierer minst én kopi av minst en av audio- og audiovisuelle verkstypene ukentlig. Mens vi i 2016 så at det var de unge som kopierte mest, har de tre siste årene vist at de unge kopierer mindre enn de andre aldersgruppene. Vi ser også at andelen som kopierer øker fra år til år i den eldste gruppen.

Vi ser ikke store forskjeller på andre demografiske variabler.

Demografi blant de som kopierer minst én kopi av minst én av verkstypene ukentlig



2. Verkstypene

I det følgende kapittelet vil vi redegjøre for den kompensasjonsberettigede kopieringen innenfor samtlige verkstyper som omfattes i målingen.

2.1 Musikk

Omtrent 10 prosent av befolkningen svarer at de kopierer minst én kopi av musikk en gjennomsnittsuke i 2019. Dette tilsvarer omtrent 430 000 personer over 15 år. Av totalen på ca. 14,6 millioner ukentlige musikkopier, kan i underkant av 6,6 millioner kopier regnes som kompensasjonsberettigede. På befolkningsnivå utgjør dette omtrent 1,5 kompensasjonsberettigede kopier per person per uke.

De nevnte metodeendringen fører til et langt høyere tall når vi sammenligner med fjoråret. Tidligere år har kopieringskilden som har generert flest musikkopier vært «gratis nedlastet fra internett». I år er det kopieringskilden «tatt kopi (f.eks. back-up) av musikk fra PC/Mac, mobil, skytjenester, minnepinne, eksterne harddisker ol. til andre lagringsmedier?» hvor det registreres klart flest kompensasjonsberettigede kopier. Denne kategorien er omformulert fra tidligere runder. Nytt av året er at den også har med ordet «back-up», som synes å utløse langt flere kopier. Uten denne kategorien ville totaltallet vært nesten halvert til totalt 3,45 millioner musikkklåter. Totalt genererer kopieringsmetoden 4,3 millioner ukentlige kompensasjonsberettigede kopier, før fratrukk av kopier utenfor EØS. «Lastet ned gratis fra internett» genererer 3,6 millioner kopier før fratrukk.

Til tross for at kun 2 prosent av befolkningen registrerer minst én kopi innenfor kopieringskilden «Tatt kopi (f.eks. backup) av musikk fra PC/Mac, mobil, skytjenester, minnepinne, eksterne harddisker ol. til andre lagringsmedier», genererer den over 40 prosent av de kompensasjonsberettigede musikkopiene. Det betyr at hver respondent gjør *mange* kopier når de først kopierer.

Også kopiering fra original CD til andre lagringsmedier foregår i et visst omfang. I overkant av 1,9 millioner ukentlige kompensasjonsberettigede ukentlige kopier kommer fra denne kopieringskilden. I underkant av 600 000 kopier kommer fra kilden «radio/nettradio» og rundt 70 000 fra uoriginal CD, før fratrukk.

Av kopieringskilder som ikke utløser kompensasjonsberettigelse, er rundt 2,3 millioner ukentlige kopier lastet ned «kjøpt» fra internett. 1,9 millioner er stream-rippet².

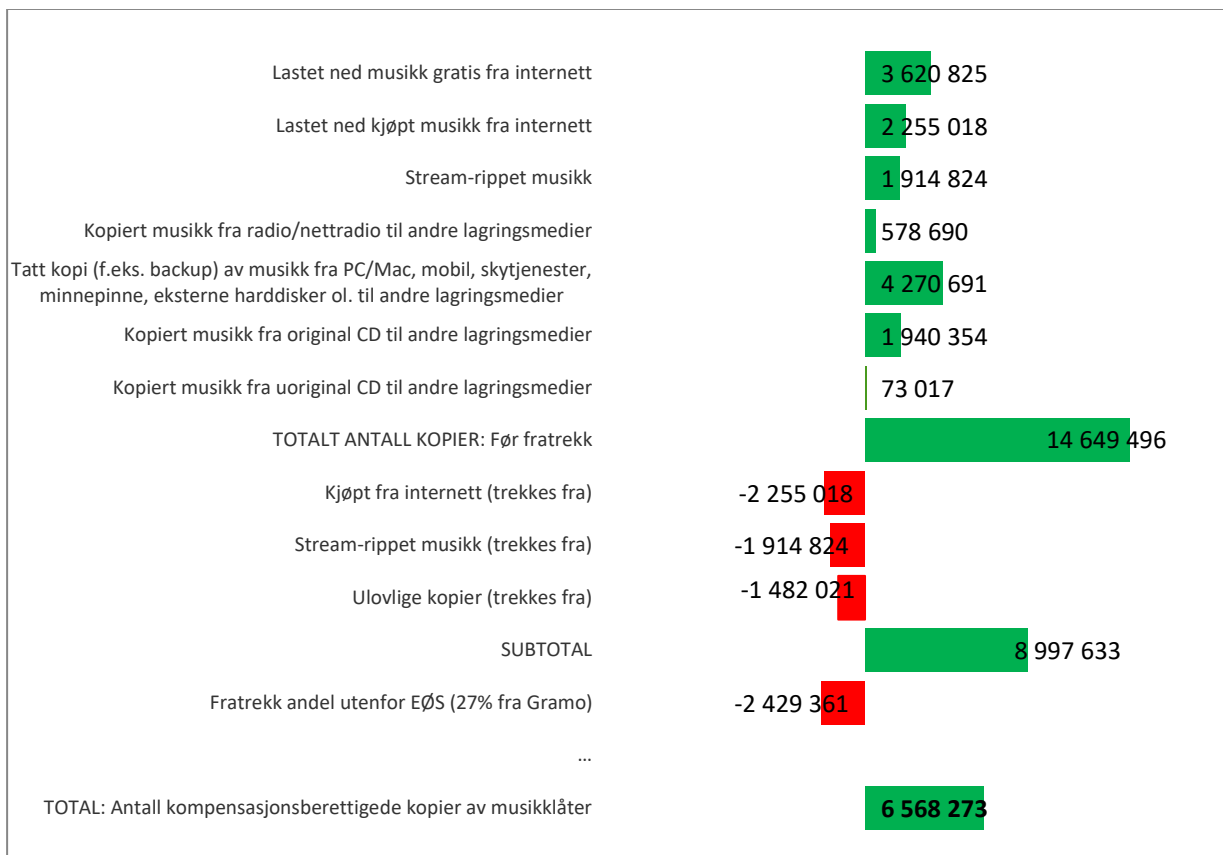
Rundt 1 prosent av befolkningen har kopiert musikk ulovlig «siste 7 dager». Disse melder samlet inn omtrent 1,5 millioner ukentlige ulovlige kopier. Målt mot det totale antallet kopier, utgjør andelen ulovlige kopier ca. 10 prosent. Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettiget og trekkes fra totaltallet.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av musikkklåter, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra. Andelen for musikkverk er basert på sist tilgjengelige statistikk fra Gramo³. I skrivende stund oppgis EØS-andelen å være 73 prosent. 27 prosent trekkes fra totaltallet.

² Stream-ripping er å laste ned musikk på eget utstyr fra strømmetjenester. Kopieringsformen er ikke kompensasjonsberettiget.

³ <https://www.gramo.no/om-gramo/gramo-statistikken>

Antall kompensasjonsberettigede kopier av musikklåter en gjennomsnittsuke

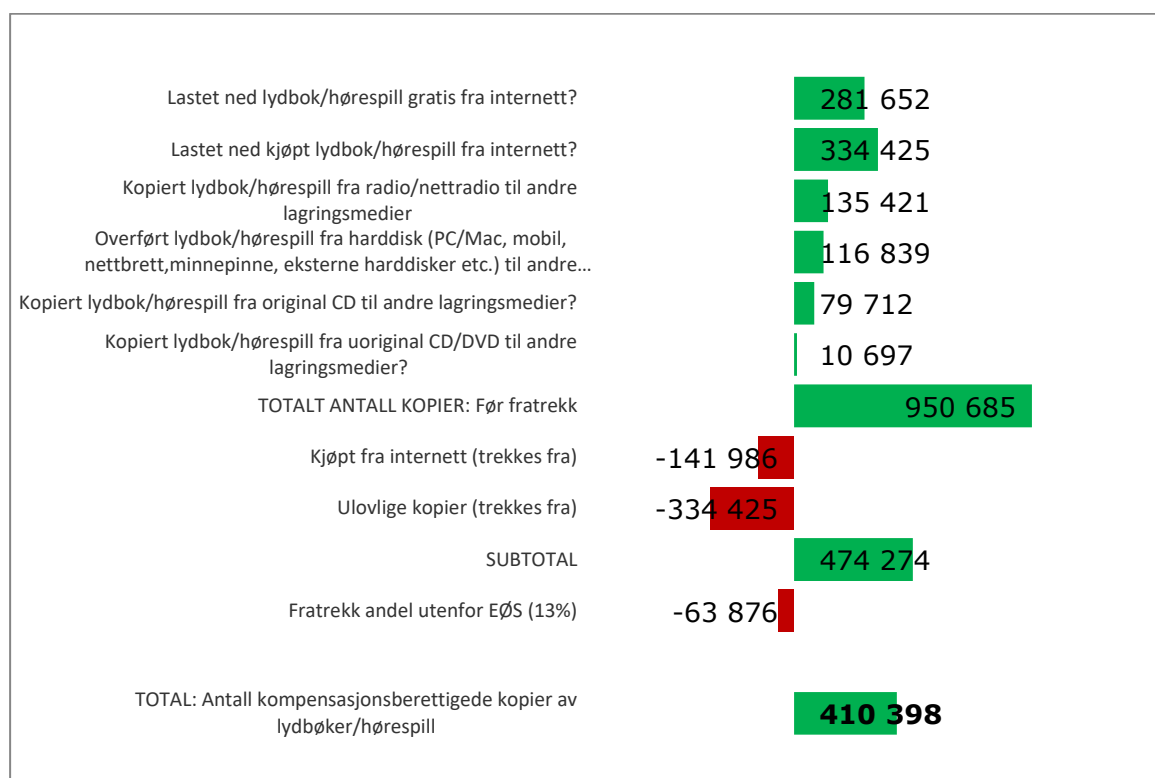


2.2 Lydbøker/hørespill

Omtrent 5 prosent av befolkningen svarer at de kopierte minst én kopi av lydbok/hørespill en gjennomsnittssuke i 2019, mot 4 prosent i 2018. Dette tilsvarer omtrent 200 000 personer over 15 år.

Av de estimerte ca. 950 000 ukentlige kopier av lydbøker/hørespill, regnes rundt 410 000 kopier som kompensasjonsberettiget. På befolkningsnivå utgjør dette omtrent 0,09 kompensasjonsberettigede kopier per person per uke.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av lydbøker/hørespill en gjennomsnittssuke



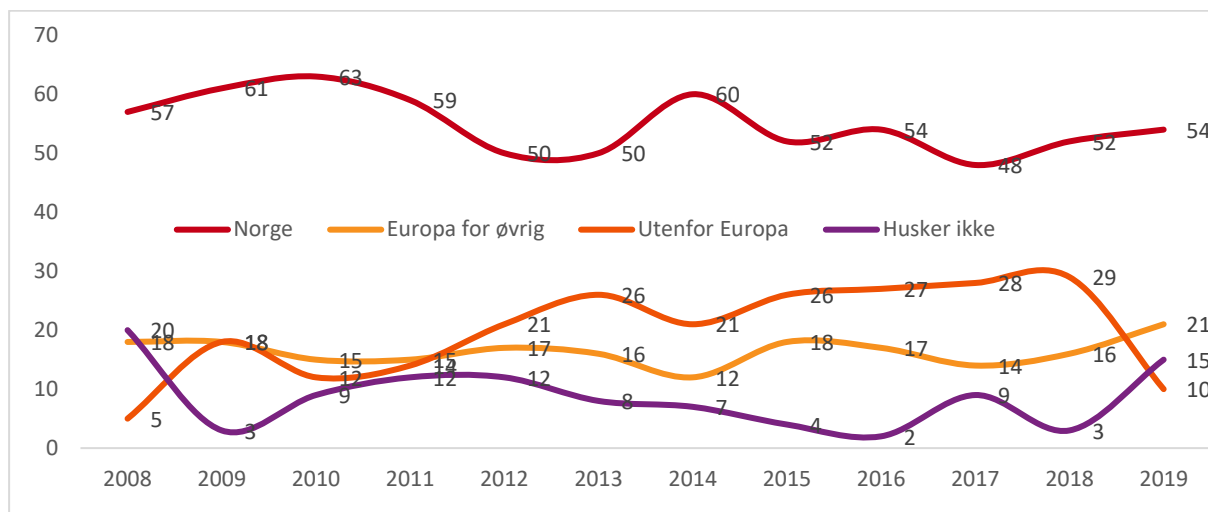
Grafikken over viser at de fleste kopiene av lydbok/hørespill lastes ned gratis eller kjøpt fra internett. Totalt kopierer befolkningen rundt 610 000 lydbøker/hørespill i uken fra internett. Imidlertid er kun ca. 280 000 av disse kopiene kompensasjonsberettiget, før fratrekk.

Samlet meldes det inn ca. 340 000 kopier fra andre kopieringskilder som radio/nettradio, PC, mobil, nettbrett, minnepinne, eksterne harddisker eller fra original eller uoriginal CD. Alle kopiene regnes som kompensasjonsberettiget, før fratrekk.

0,7 prosent av befolkningen svarer at de har kopiert lydbøker/hørespill ulovlig, mot 1,5 prosent i 2016. Det meldes inn ca. 330 000 ulovlige ukentlige kopier.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av lydbøker/hørespill skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra, i tillegg til den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke». EØS-andelen for kopier av lydbøker/hørespill beregnes til 86% prosent (70 prosent i 2018), basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: EØS-andel av siste kopi av lydbøker/hørspill



2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

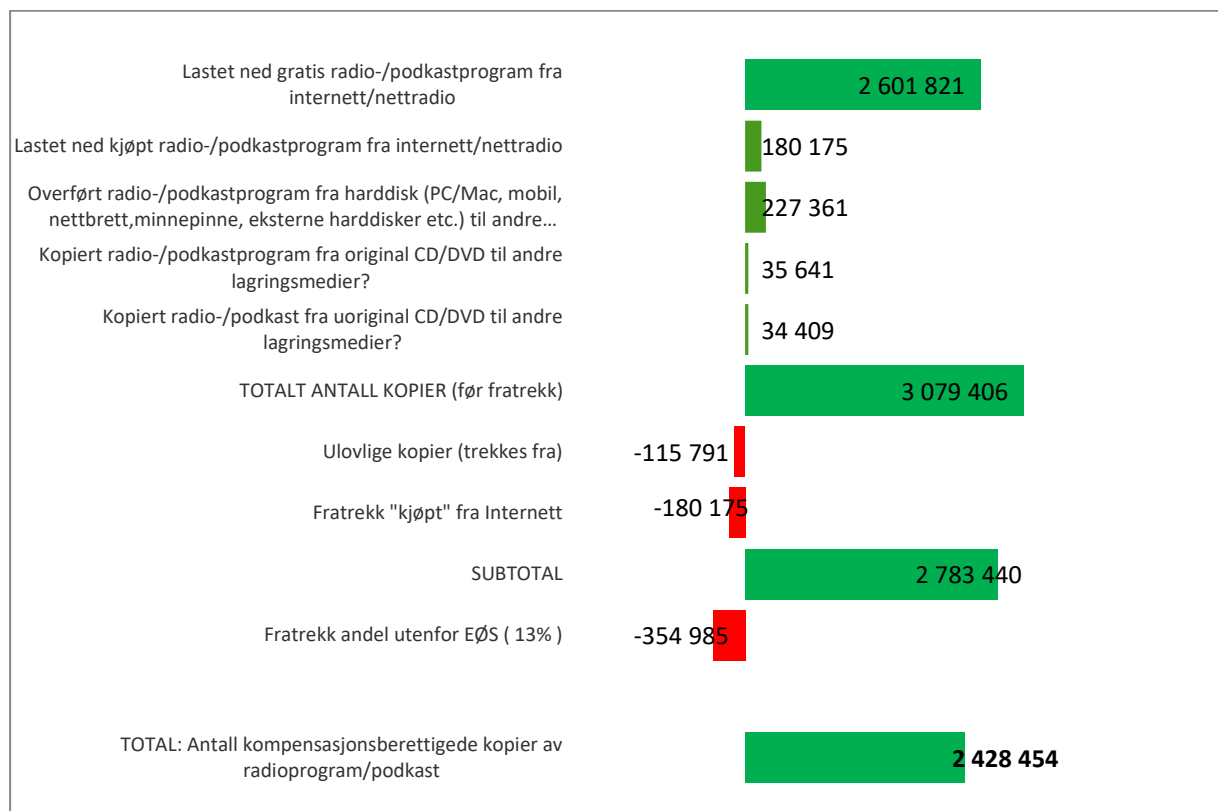
2.3 Radioprogram/podkast

14 prosent av befolkningen svarer at de kopierte radioprogram/podkast en gjennomsnittsuke i 2019, mot 10 prosent i 2018 og 4 prosent i 2016. Dette tilsvarer over 550 000 personer over 15 år.

Flere undersøkelser viser at det relativt nye mediet podkast øker i popularitet. Dette får også konsekvenser når antall kopier meldes inn.

Av de estimerte ca. 2 millioner ukentlige kopier av radioprogram/podkast, regnes ca. 1,6 millioner kopier som kompensasjonsberettiget. På befolkningsnivå utgjør dette omtrent 0,4 kompensasjonsberettigede kopier per person per uke.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av radioprogram/podkast en gjennomsnittsuke



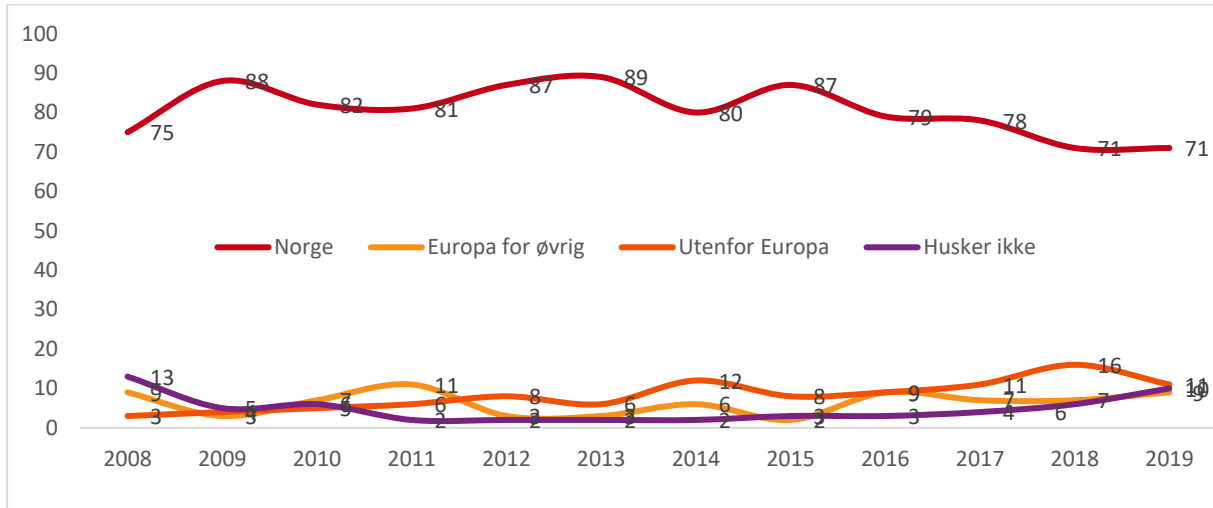
Gratis nedlastning fra internett er den kopieringsmetoden som genererer klart flest radio-/podkast-kopier. Over 85 prosent av kopiene hentes fra nettet, og de aller fleste er gratiskopier. Vi må anta at det meste av radioinnhold lastes ned i form av podkast. Totalt kopierer befolkningen i overkant av 3 millioner kopier ukentlig, mot 1,8 millioner i 2018.

Kopiering fra andre kilder CD, harddisk, mobil, PC etc. utgjør samlet omtrent 400 000 ukentlige kopier.

Kun ca. 100 000 kopier av radioprogram/podkast meldes inn som ulovlige.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av radioprogram/podkast, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra, i tillegg til den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke». EØS-andelen for kopier av radioprogram/podkast beregnes til 83 prosent, basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: Andel opphav på siste kopi av radioprogram/podkast



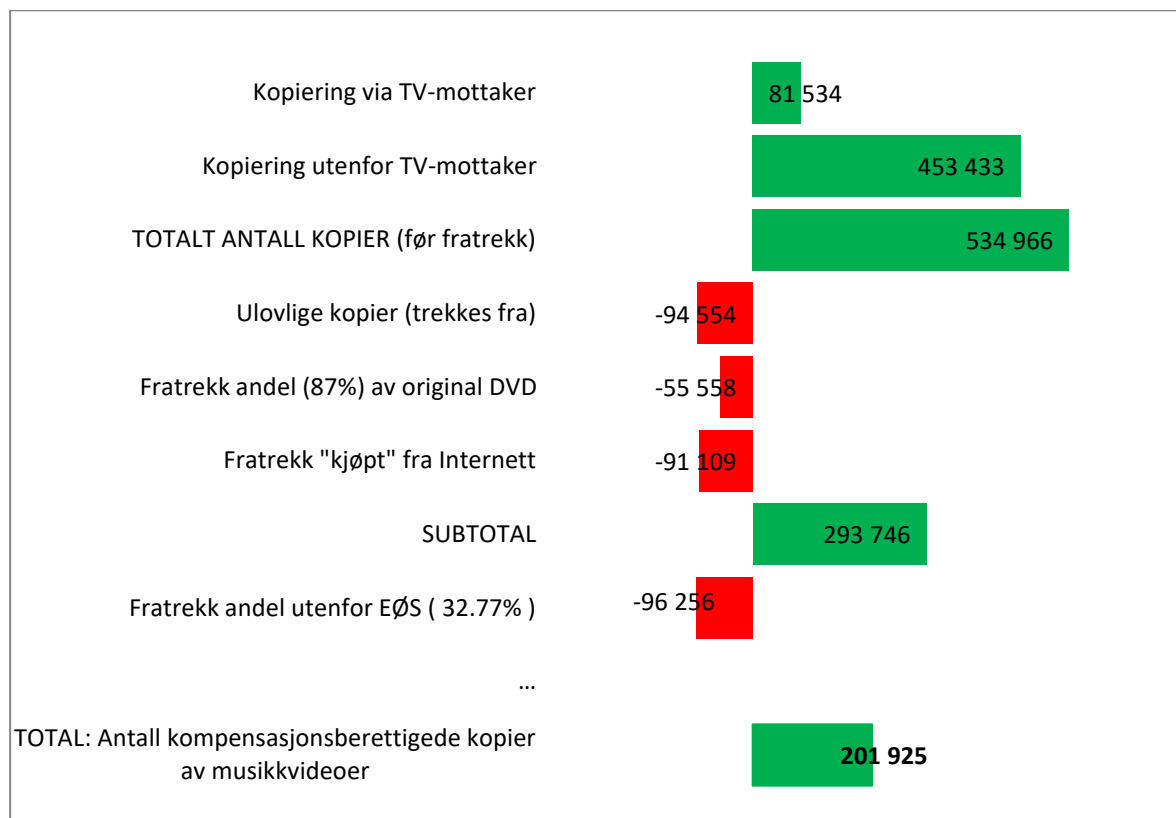
2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

2.4 Musikkvideoer

1 prosent av befolkningen kopierte minst én musikkvideo en gjennomsnittssuke i 2019, samme andel som i 2018. Dette tilsvarer i overkant av 40 000 personer over 15 år.

Av de totalt ca. 535 000 ukentlige musikkvideokopiene som meldes inn, regnes i overkant av 200 000 kopier som kompensasjonsberettigede. På befolkningsnivå utgjør dette omtrent 0,05 kompensasjonsberettigede kopier per person.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av musikkvideoer en gjennomsnittssuke

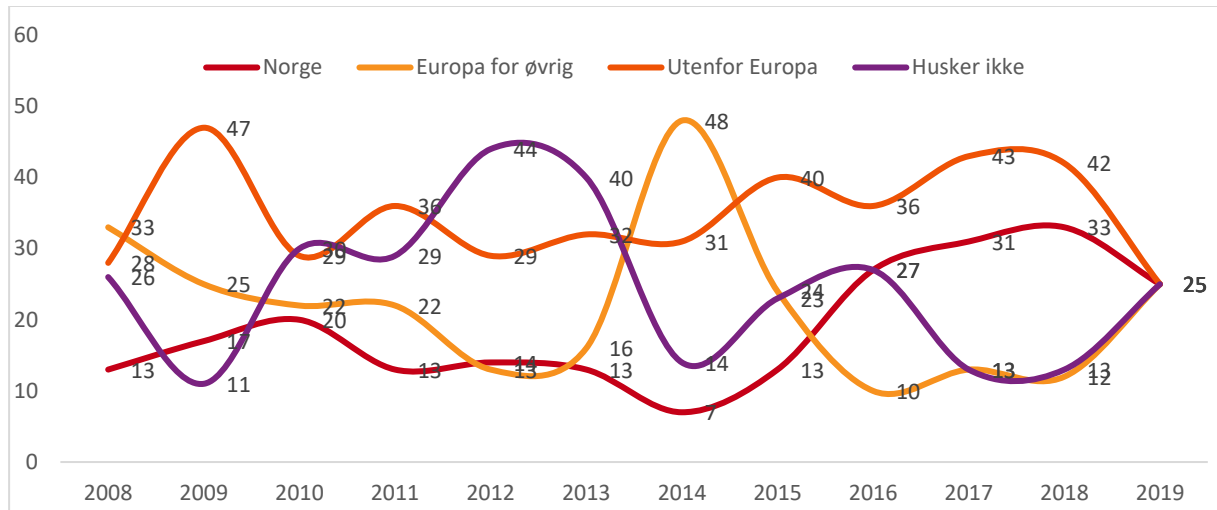


Omtrent 85 prosent av alle kopier av musikkvideoer hentes fra internett, fra kilder som PC, Mac, mobil, nettbrett, Mp3-spillere, minnepinne og eksterne harddisker. Rundt 80 000 av kopiene tas opp på TV-mottakeren.

Rundt 95 000 av kopiene meldes inn som ulovlige. Dette utgjør omtrent 17 prosent av det totale antallet kopier, Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettiget. Omtrent 90 000 kopier meldes inn som «kjøpt fra internett» og regnes heller ikke som kompensasjonsberettiget. Også ca. 55 000 kopier trekkes fra de kopiene som skal kompenseres, siden de er kopiert fra original CD/DVD. 87 prosent av kopiene som meldes inn fra denne kilden skal trekkes fra.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av musikkvideoer, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra. I tillegg skal den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke» trekkes fra. EØS-andelen for kopier av musikkvideoer beregnes til 67 prosent basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: Andel opphav på siste kopi av musikkvideoer



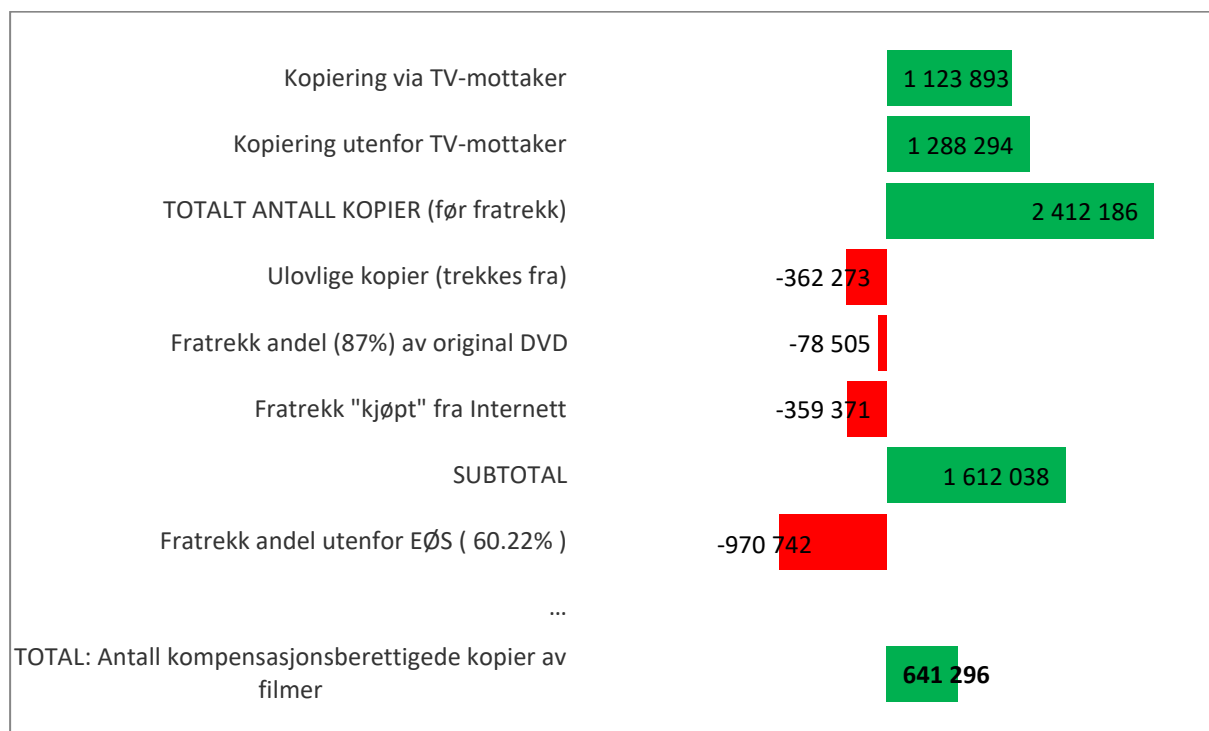
2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI.

2.5 Film

15 prosent av befolkningen, eller estimerte 650 000 personer over 15 år, melder inn at de har kopiert film i løpet av de siste syv dager. Tilsvarende tall for 2018 var 13 prosent.

Av de estimerte ca. 2,4 millioner ukentlig kopiene av filmer som meldes inn, regnes ca. 640 000 som kompensasjonsberettiget. Dette tilsvarer omtrent 0,15 kompensasjonsberettigede kopier av film per uke per person i befolkningen.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av filmer en gjennomsnittsuke



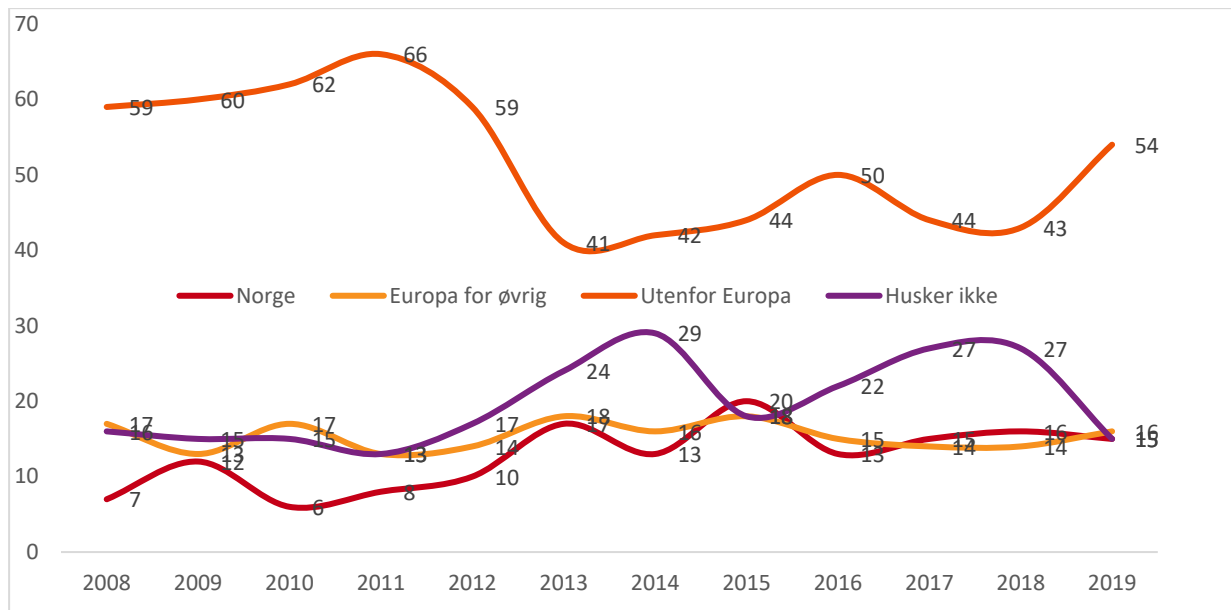
Omtrent halvparten av filmkopiene hentes fra TV-mottaker, omtrent halvparten utenfor TV-mottaker, fra kilder som internett, PC, mobil, harddisker etc.

0,6 prosent av befolkningen har kopiert filmer ulovlig. Målt mot det totale antallet kopier, utgjør andelen ulovlige kopier 15 prosent. Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettigede.

Omtrent 360 000 kopier meldes inn som «kjøpt fra internett» og regnes ikke som kompensasjonsberettiget. Også ca. 79 000 kopier trekkes fra de kopiene som skal kompenseres, siden de er kopiert fra original CD/DVD. 87 prosent av kopiene som meldes inn fra denne kilden skal trekkes fra.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av musikkvideoer, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra. I tillegg skal den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke» trekkes fra. EØS-andelen for kopier av film beregnes til 40 prosent (mot 41 prosent i 2018), basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: Andel opphav på siste kopi av filmer



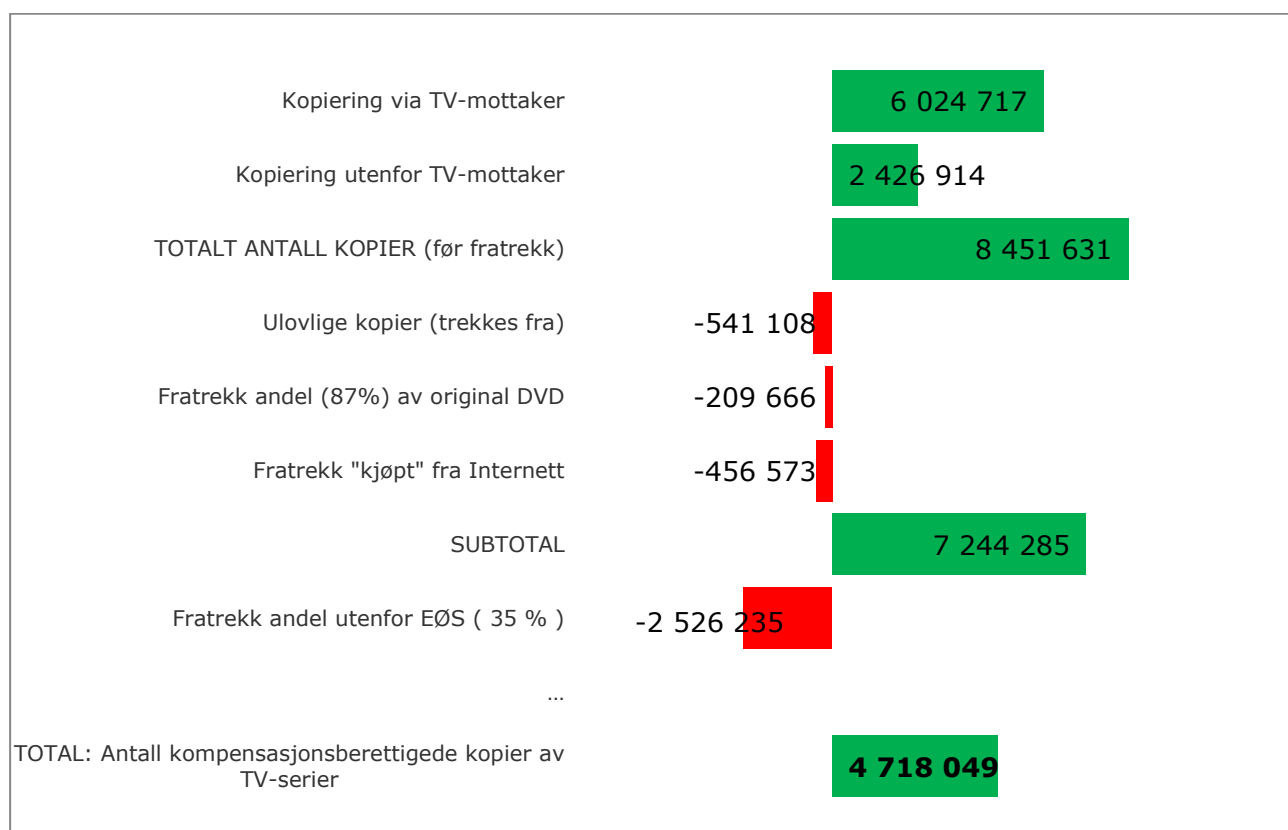
2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

2.6 TV-serier

32 prosent av befolkningen, eller ca. 1,4 million personer over 15 år, har kopiert minst én episode av TV-serier siste uke i 2018. Andelen i 2018 ble beregnet til 23 prosent, men da med en litt annen beregningsmetode.

Av de estimerte 8,4 millioner ukentlig kopiene av episoder av TV-serier, regnes ca. 4,7 millioner som kompensasjonsberettiget, mot ca. 7 millioner i 2018. Dette tilsvarer omtrent 1,1 kompensasjonsberettiget kopi per person per uke i befolkningen.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av episoder av TV-serier en gjennomsnittsuke



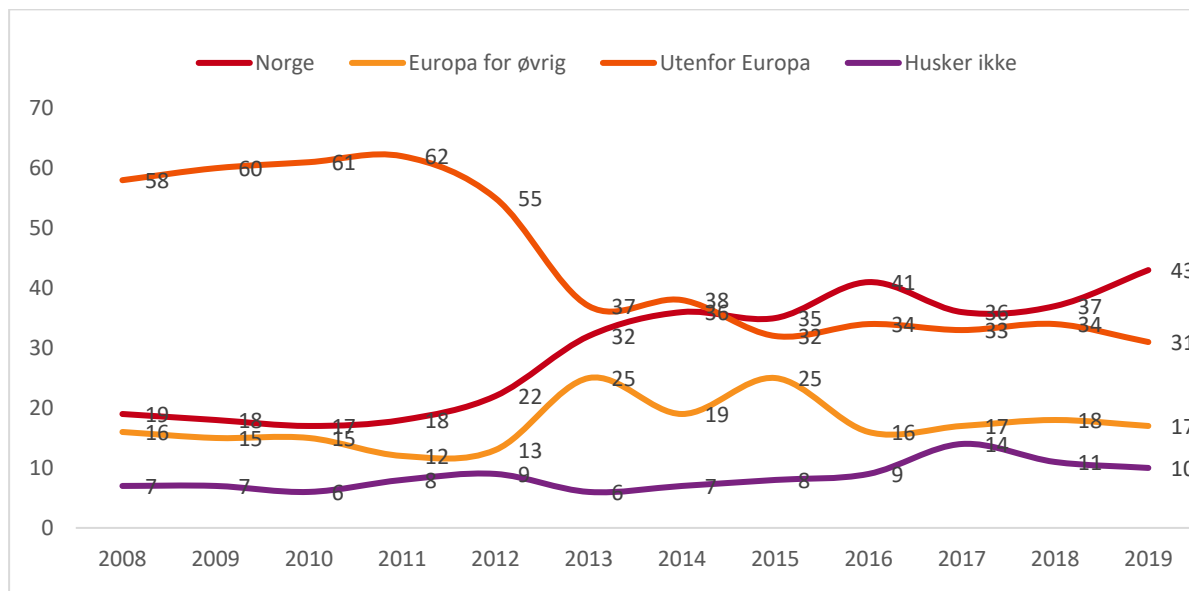
Over 70 prosent av den totale kopieringen av episoder av TV-serier gjøres via TV-mottaker. Omtrent 6 millioner kopier foretas via TV-mottaker. Kopiering av episoder av TV-serier via internett, PC, Mac, mobil, nettbrett, minnepinne og eksterne harddisker eller fysiske formater (DVD/CD) utgjør samlet omtrent 2,4 millioner ukentlige kopier, før fratrekk.

2 prosent av befolkningen har kopiert minst én episode av TV-serier ulovlig. Det meldes inn ca. 540 000 ulovlige kopier per uke. I snitt utgjør dette 0,1 ulovlige kopier per person i befolkningen. Målt mot det totale antallet kopier av episoder av TV-serier, utgjør andelen ulovlige kopier 6,4 prosent. Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettiget.

Omtrent 455 000 kopier meldes inn som «kjøpt fra internett» og regnes ikke som kompensasjonsberettiget. Også ca. 210 000 kopier trekkes fra de kopiene som skal kompenseres, siden de er kopiert fra original CD/DVD. 87 prosent av kopiene som meldes inn fra denne kilden skal trekkes fra.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av episoder av TV-serier, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra. I tillegg skal den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke» trekkes fra. EØS-andelen av kopier av episoder av TV-serier beregnes til 65 prosent, basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: Andel opphav på siste kopi av TV-serier



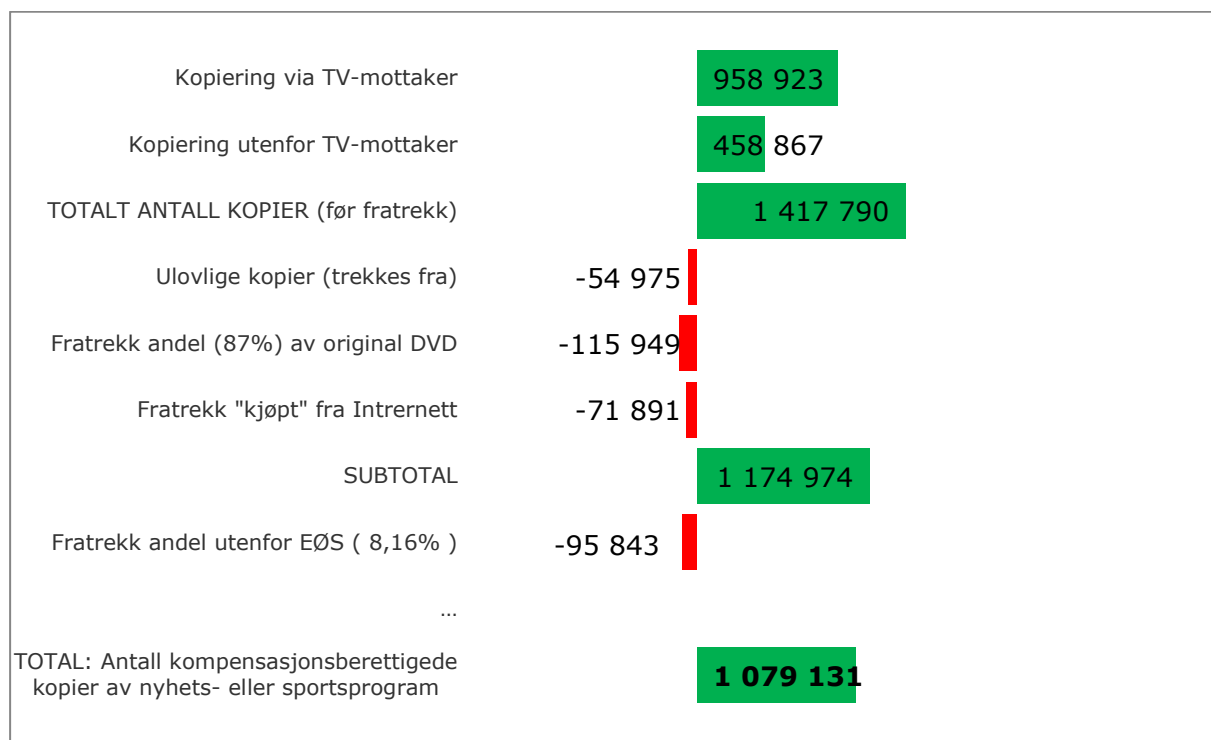
2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

2.7 Nyhets- og sportsprogram

7 prosent av befolkningen, eller ca. 300 000 personer over 15 år, melder at de har kopiert nyhets-/sportsprogram i løpet av de siste syv dager. I 2018 var tilsvarende tall 5 prosent, men med en noen annen beregningsmetode.

Av de totalt ca. 1,4 millioner ukentlige kopiene av nyhets-/sportsprogram, regnes omtrent 1,1 millioner som kompensasjonsberettiget. Dette tilsvarer omtrent 0,25 kompensasjonsberettigede kopier per person i befolkningen.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av nyhets- og sportsprogram en gjennomsnittsuke



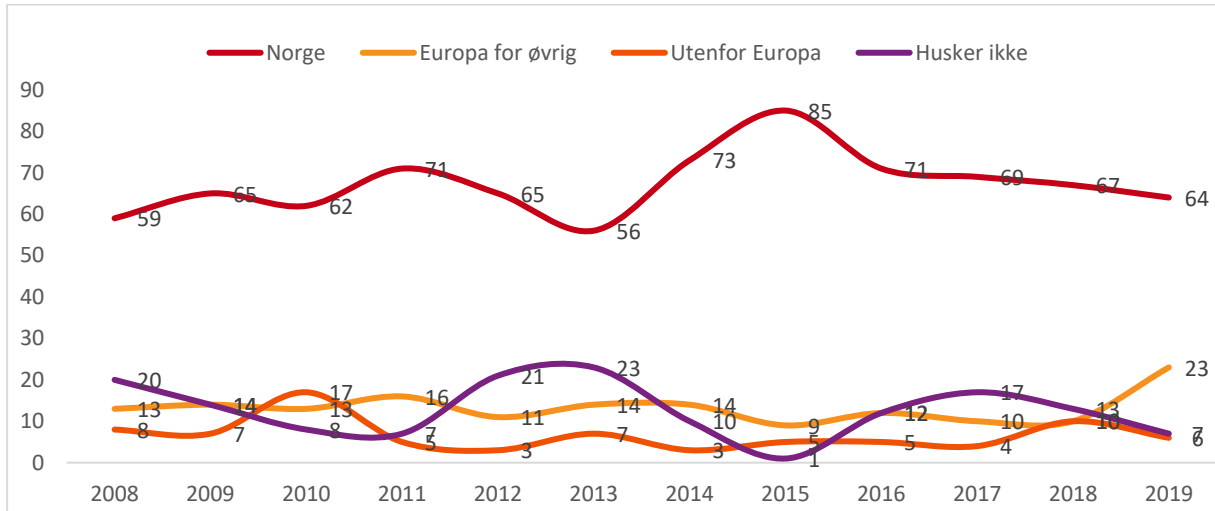
68 prosent av den totale kopieringen av nyhets- og sportsprogram gjøres via TV-mottaker. Omtrent 960 000 kopier foretas via TV-mottaker. Kopiering av nyhets- og sportsprogram via internett, PC, Mac, mobil, nettbrett, minnepinne og eksterne harddisker eller fysiske formater (DVD/CD) utgjør samlet omtrent 460 000 ukentlige kopier, før fratrekk.

Det er nesten ingen som melder inn ulovlige kopier av nyhets-/sportsprogram. Kun 0,2 prosent svarer at de har kopiert nyhets-/sportsprogram ulovlig. Målt mot det totale antallet kopier av nyhets-/sportsprogram, utgjør andelen ulovlige kopier 3,9 prosent. Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettiget.

Omtrent 70 000 kopier meldes inn som «kjøpt fra internett» og regnes ikke som kompensasjonsberettiget. Også ca. 115 000 kopier trekkes fra de kopiene som skal kompenseres, siden de er kopiert fra original CD/DVD. 87 prosent av kopiene som meldes inn fra denne kilden skal trekkes fra.

EØS-andelen av kopier av nyhets-/sportsprogram beregnes til 92 prosent, basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: Andel opphav på siste kopi av nyhets-/sportsprogram



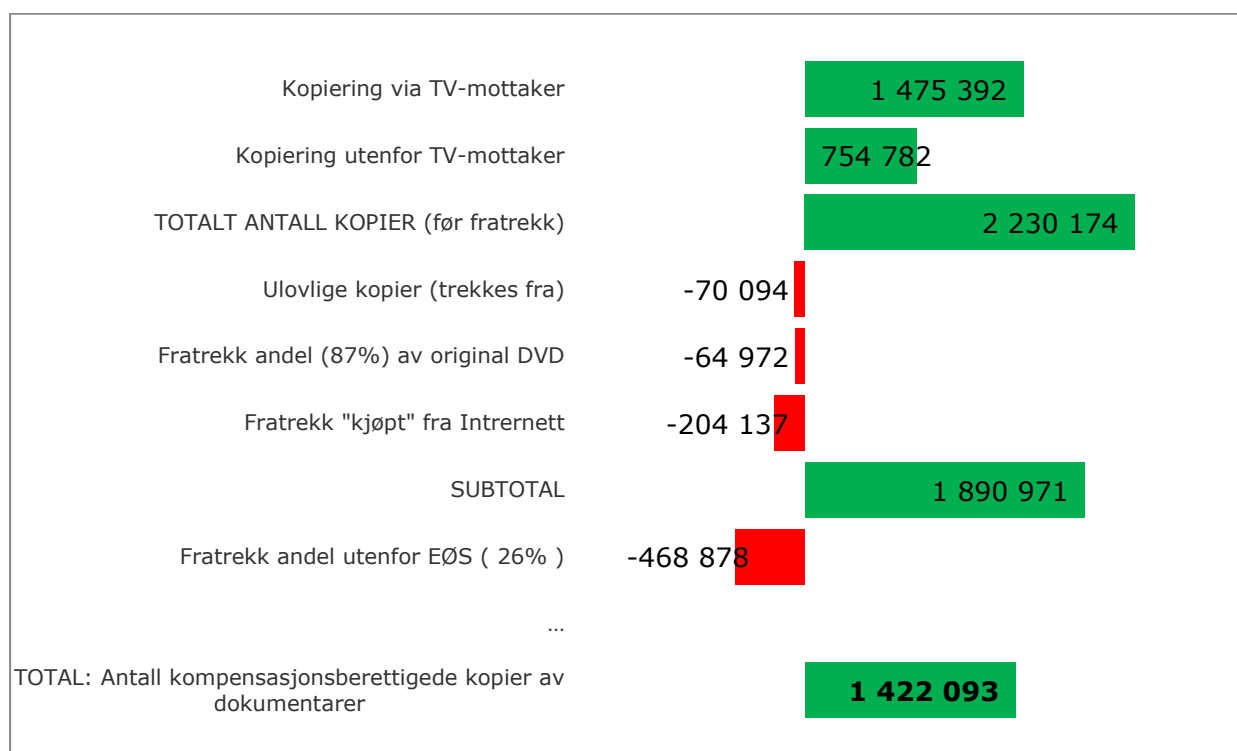
2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

2.8 Dokumentarer

10 prosent av befolkningen, eller ca. 430 000 personer over 15 år, svarer at de har kopiert dokumentarprogram i løpet av de siste syv dager. Tilsvarende tall for 2018 var 7 prosent, men altså med en noen annerledes metode.

Av de estimerte ca. 2,2 millioner ukentlig kopiene av dokumentarprogram, regnes omtrent 1,4 millioner som kompensasjonsberettiget. Dette tilsvarer omtrent 0,3 ukentlige kompensasjons-berettigede kopier per person i befolkningen.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av dokumentarer en gjennomsnittsuke



66 prosent av den totale antall kopier av dokumentarprogram skjer via TV-mottaker, totalt ca. 1,5 millioner ukentlige kopier. Kopiering av dokumentarprogram via internett, PC, Mac, mobil, nettbrett, minnepinne og eksterne harddisker eller fysiske formater (DVD/CD) utgjør samlet omtrent 750 000 ukentlige kopier, før fratrekk.

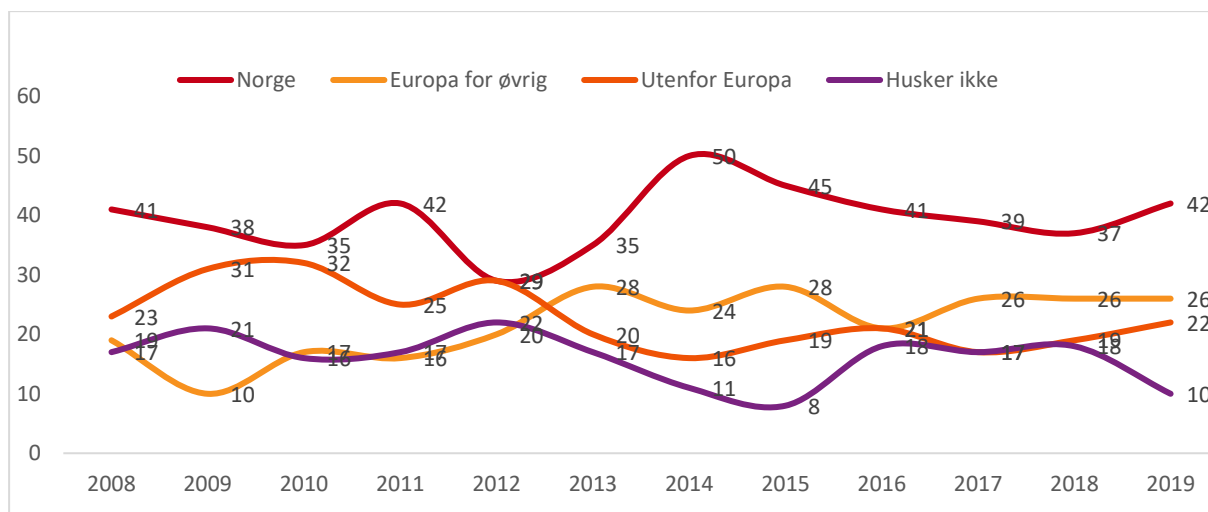
Rundt 1 prosent av befolkningen kopierer dokumentarer ulovlig. Målt mot det totale antallet kopier av dokumentarer, utgjør andelen ulovlige kopier 3,1 prosent (mot 3,9 prosent i 2018). Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettiget.

Omtrent 200 000 kopier meldes inn som «kjøpt fra internett» og regnes ikke som kompensasjonsberettiget. Også ca. 65 000 kopier trekkes fra de kopiene som skal kompenseres, siden de er kopiert fra original CD/DVD. 87 prosent av kopiene som meldes inn fra denne kilden skal trekkes fra.

I beregningen av kompensasjonsberettigede kopier av dokumentarer, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra. I tillegg skal den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke» trekkes fra. EØS-andelen av kopier av dokumentarer beregnes til

74 prosent, basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

Historisk: Andel opphav på siste kopi av dokumentarer



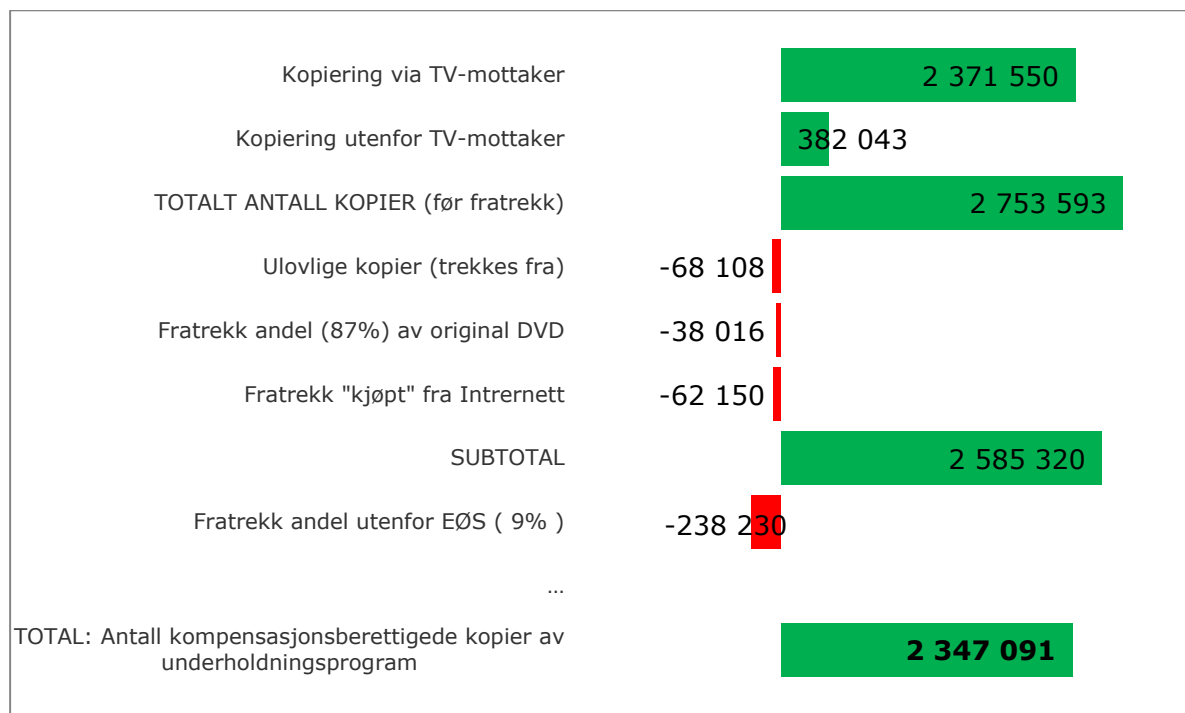
2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

2.9 Underholdningsprogram

18 prosent av befolkningen, eller ca. 780 000 personer over 15 år, svarer at de har kopiert underholdningsprogram i løpet av de siste syv dager.

Av de estimerte 2,75 millioner ukentlig kopiene av underholdningsprogram, kan rundt 2,35 millioner regnes som kompensasjonsberettigede. Dette tilsvarer omtrent 0,5 kompensasjonsberettigede kopier per person per uke i befolkningen.

Antall kompensasjonsberettigede kopier av underholdningsprogram en gjennomsnittsuke



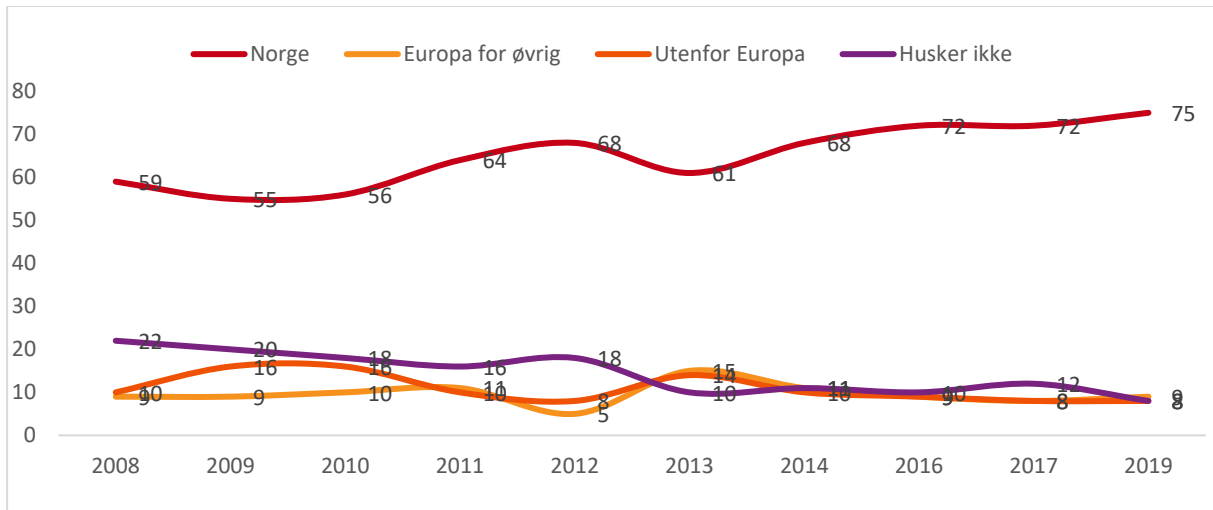
86 prosent av den totale kopieringen av underholdningsprogram gjøres via TV-mottaker, totalt utgjør dette ca. 2,4 millioner ukentlige kopier. Kopiering av underholdningsprogram via internett, PC, Mac, mobil, nettbrett, minnepinne, eksterne harddisker eller fysiske formater (DVD/CD) utgjør samlet omtrent 380 000 ukentlige kopier, før fratrekk.

Kun 0,2 prosent av befolkningen kopierer underholdningsprogram ulovlig. Målt mot det totale antallet kopier av underholdningsprogram, utgjør andelen ulovlige kopier 2,5 prosent. Ulovlige kopier er ikke kompensasjonsberettiget.

Omtrent 60 000 kopier meldes inn som «kjøpt fra internett» og regnes ikke som kompensasjonsberettiget. Også ca. 40 000 kopier trekkes fra de kopiene som skal kompenseres, siden de er kopiert fra original CD/DVD. 87 prosent av kopiene som meldes inn fra denne kilden skal trekkes fra.

Når man beregner andelen kompensasjonsberettigede kopier av underholdningsprogram, skal andelen kopier med opphav utenfor EØS trekkes fra. I tillegg skal den forholdsmessige andelen av de som svarer «vet ikke» trekkes fra. EØS-andelen av kopier av underholdningsprogram beregnes til 91 prosent, basert på følgende innmeldte andeler av siste kopi:

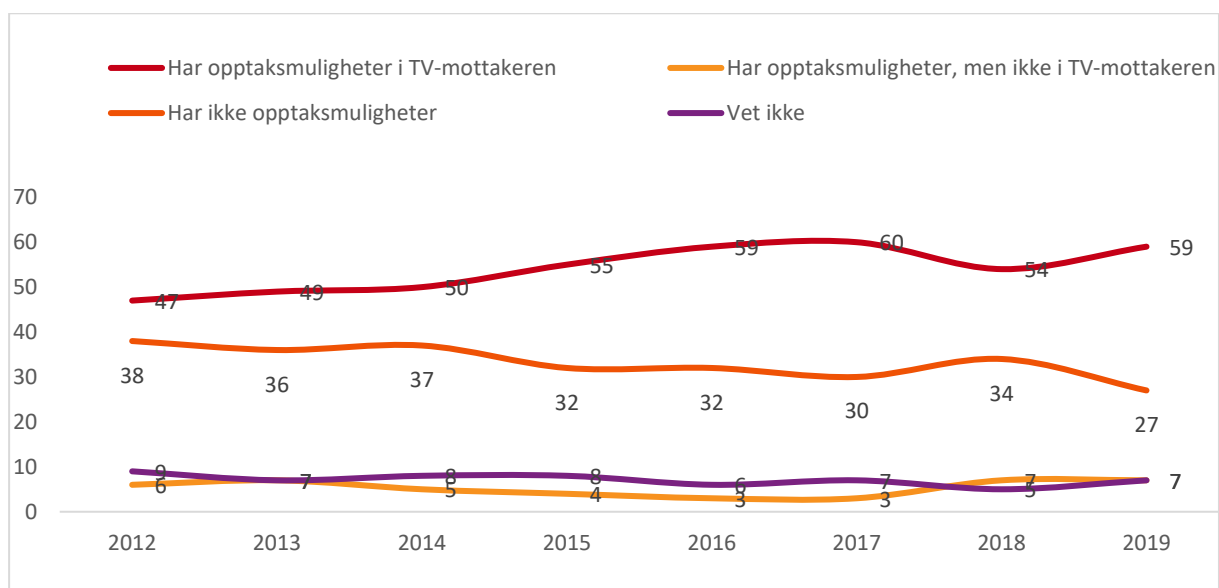
Historisk: Andel opphav på siste kopi av underholdningsprogram



2008-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

3. Opptaksmuligheter i husstanden

Totalt oppgir 66 prosent at de har utstyr til å ta opp TV-innhold i 2019, mot 61 prosent i 2018. 59 prosent har dette via en TV-mottaker, opp 5 prosentpoeng fra 2018. 7 prosent svarer at de har opptaksmuligheter men ikke i TV-mottakeren, som er samme andel som fjoråret. Vi ser også at andelen som svarer at de ikke har opptaksmuligheter faller med 7 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret. Det er nå 27 prosent av husstandene som svarer at de ikke har opptaksmuligheter.



2012-2015 baseres på tall fra Ipsos-MMI

Av det totale antallet kopier som er foretatt på audiovisuelle medier, kan omtrent 70 prosent knyttes til TV-mottakeren.

4. Bakgrunn: Norsk mediebruk

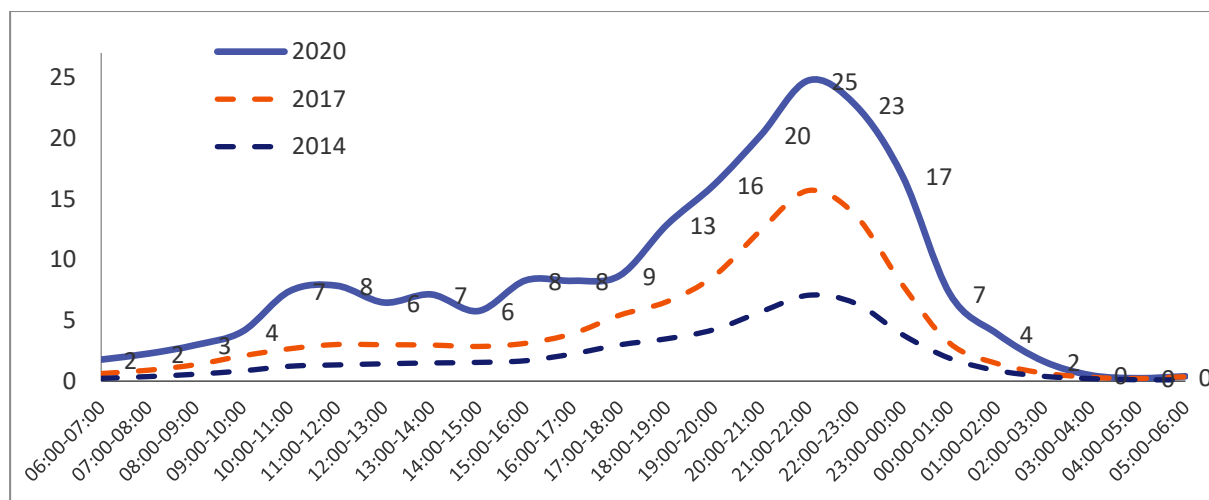
For å belyse endringer i kopieringsaktivitet er det relevant å vise til endringer i den generelle mediebruken. I det følgende tar vi for oss to utviklingstrekk som særlig påvirker behovet for kopiering av audio- og audiovisuelle verkstyper:

Strømmetjenester erobrer tiden brukt på medier

Endringer i teknologi endrer befolkningens måte og motivasjon for å kopiere. Vi snakker i dag i større grad om å ha *tilgang* til verkene, gjennom abonnements tjenester som Spotify, Netflix og TV2 Sumo heller enn å *eie* verkene, slik man historisk har gjort gjennom fysiske formater (som LP, CD, DVD etc.). At stadig mer medieinnhold ligger enkelt tilgjengelig via PC'en, mobilen, nettbrettet eller Apple-TV/Chromecast, demper behovet for å kopiere.

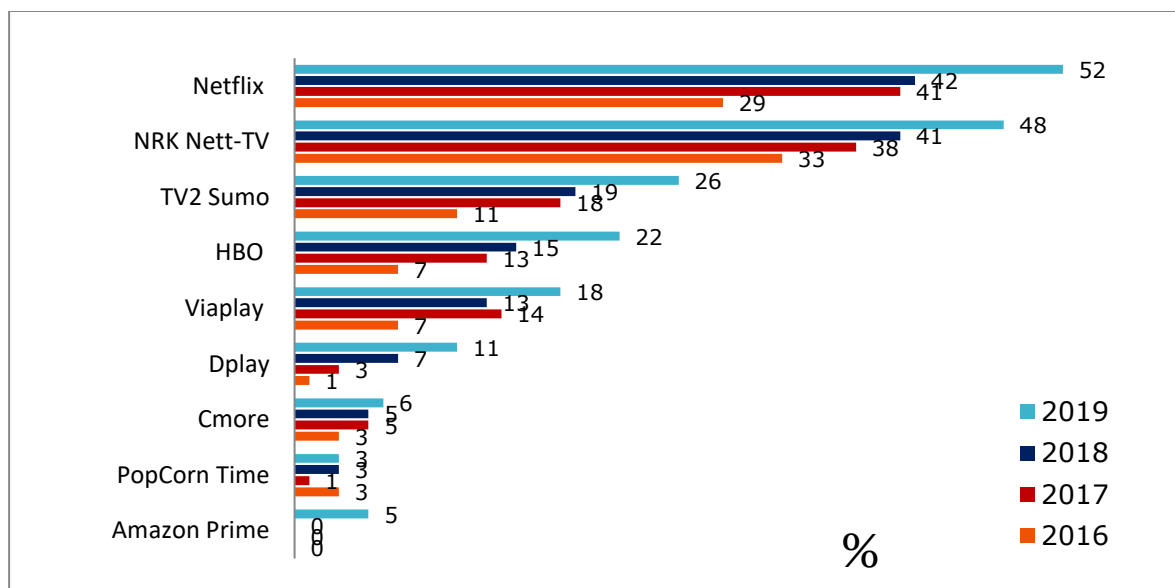
Vi ser at det er den gruppen som nok tradisjonelt har kopiert mest, de unge, som også i høyest grad tar den nye strømmeteknologien i bruk. I Kantars tids- og medieundersøkelse *24-timer* som ble gjennomført i mars 2020, finner vi at tiden befolkningen bruker daglig på strømmetjenester for TV, film og video ble doblet fra 2014 til 2017, og nær doblet på nytt til 2020. De unge (18-29 år) bruker igjen nesten dobbelt så mye tid daglig på strømming som befolkningen generelt. Befolkningen bruker 41 minutter, 18-29 åringer 77 minutter⁴.

Utvikling: «Andel av befolkningen som bruker strømmetjenester (TV, film og video) gjennom døgnet»: 2014, 2018, 2020. Dekningstall per døgnetts timer. Gjennomsnitt for alle ukedager.



Tar vi utgangspunkt i Kantars Interbuss-undersøkelse (Q4-2019) og ser på hvilke strømmetjenester for TV, film og video som er mest benyttet, er det særlig NRK TV (på nett) og Netflix som utmerker seg med høyest ukentlig dekning. NRK TV (på nett) har en ukentlig dekning på 41 prosent, og har økt med 3 prosentpoeng siden fjorårets måling. Netflix er den mest brukte betalingstjenesten med en ukentlig dekning på 42 prosent, en økning på ett prosentpoeng sammenlignet med fjoråret, men hele 12 prosentpoeng opp fra to år tilbake. I tillegg ser vi at den ukentlige dekningen til andre norske strømmetjenester som TV 2 Sumo, Viaplay og Dplay øker jevnlig år for år.

⁴ Kantars mediebruksundersøkelse 24-timer. Gjelder YouTube, abonnementsstrømmetjenester som Netflix, HBO etc og TV-kanalenes strømmetjenester som TV2 Sumo, NRK TV (på nett), Viaplay, Dplay etc.

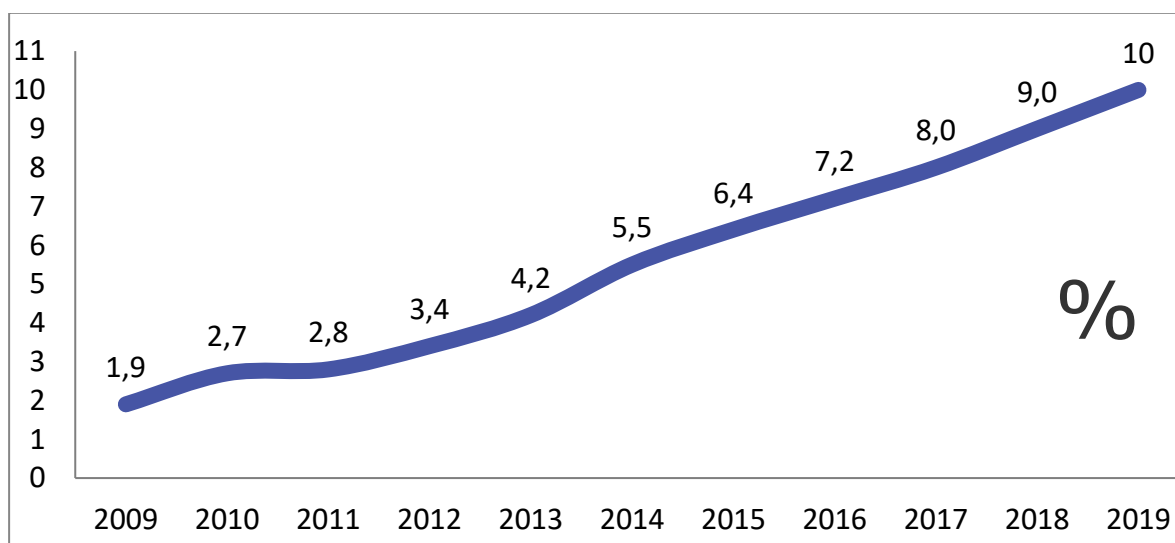


Ser vi på strømmetjenester for musikk, også dette fra Interbussundersøkelsen, svarer 64 prosent at de lytter ukentlig til musikk som «strømmes eller sendes direkte fra internett fra tjenester som Spotify, Tidal eller YouTube». Dette tilsvarer rundt 2,8 millioner personer. Spotify er i en særstilling. 68 prosent av befolkningen svarer at de har tilgang til tjenesten. 12 prosent svarer at de har tilgang til Apple Music, 7 prosent til Tidal.

TV-distributørens tilleggstjenester erobrer tiden vi bruker på medier

Ifølge tall fra Kantars TVOV-undersøkelse⁵ har andelen av den totale TV-seingen som er sett «forsinket» økt ytterligere fra 9 prosent i 2018 til 10 prosent i 2019.

Andel av den totale seertiden som foregår tidsforsinket

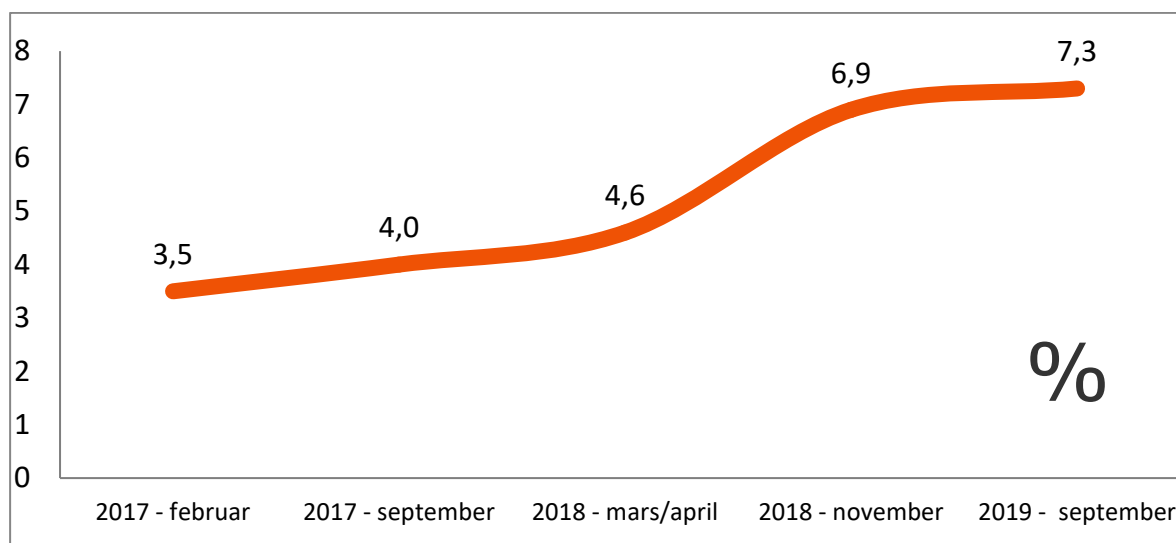


Kilde: Kantar. TVOV-undersøkelsen. Personer 12 år +. Opptaksseing siste 7 dager.

⁵<https://kantar.no/globalassets/medier/tv/arsrapport-tvov-2019.pdf>

Man kan likevel ikke sette likhetstegn mellom en kopi og et program som er sett «forsinket». Til tross for at det blir vanligere å se TV-innhold forsinket, øker ikke nødvendigvis kopieringen. Dette kommer av at TV-innhold konsumert gjennom tjenester fra TV-distributørene som «start forfra», «ukesarkiv», «T-We», «Reprise» etc. ikke regnes som kopier. TV-distributører som Telenor, Get, Altibox, Riks-TV etc. tar i bruk internettet og strømmeteknologi for å distribuere medieinnholdet til forbrukerne. Det vil si at det ikke er forbrukeren selv som lagrer innhold i eget utstyr, men distributøren som har innholdet lagret på en server som forbrukeren gis tilgang til å strøme ned på egne skjermer. Vi kan dermed ikke snakke om en kopi, slik vi kan om forbrukeren laster ned medieinnhold på sin TV-mottakerboks.

Andel av befolkningen som daglig bruker tilleggstjenestene fra TV-distributørene



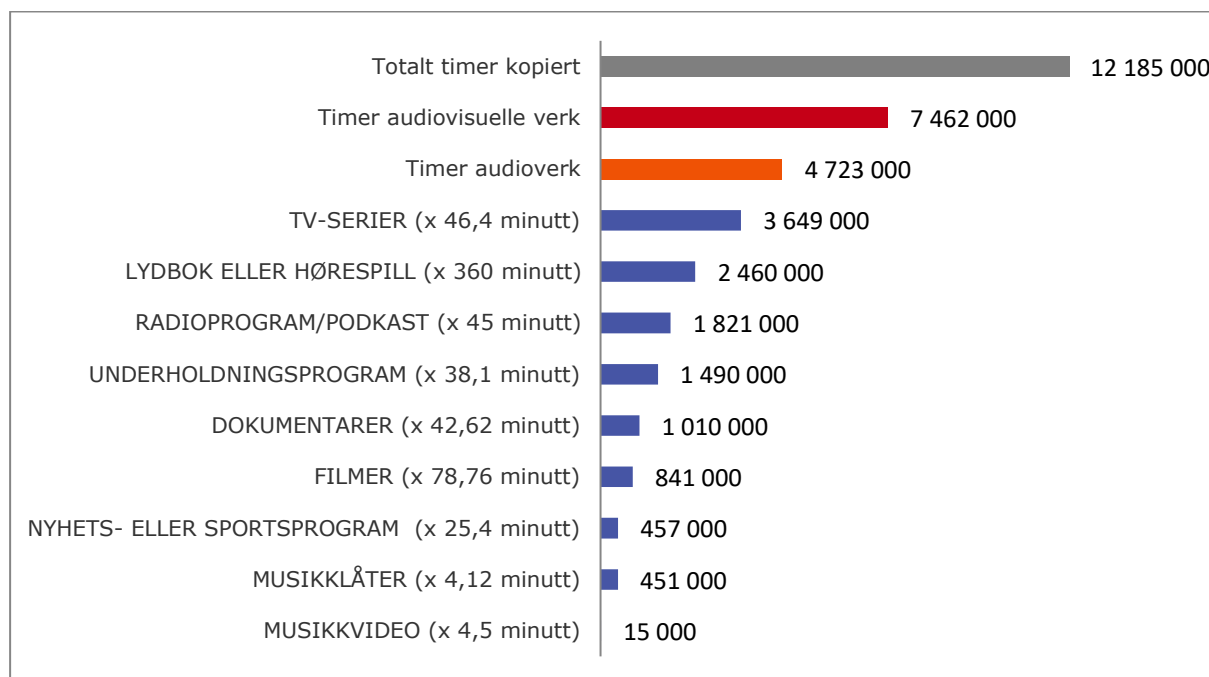
Kilde: Kantar. TV-utstyrsundersøkelsen, personer 15-79 år.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Antall timer kopiert

For å ta hensyn til at de ulike verkene har ulik varighet, gjøres en beregning av «antall timer kopiert». Hvor mange minutter de ulike verkstypene får godskrevet per kopi er redegjort for i parentesene i grafen som følger.

Antall timer kopiert, kompensasjonsberettigede kopier brutt ned på verkstyper, 2018



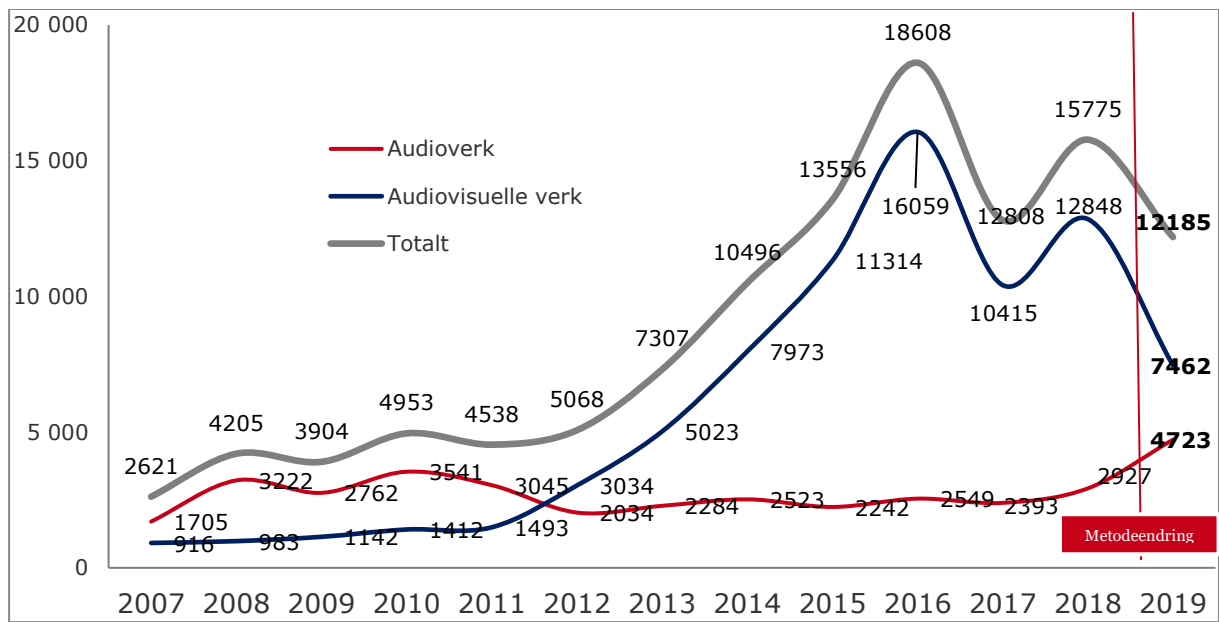
Totalt kopieres det ca. 12,2 millioner timer kompensasjonsberettigede kopier i en gjennomsnittsuke i 2019, mot ca. 15,8 millioner timer i 2018. Altså registrerer vi et fall på ca. 20 prosent i «antall timer kopiert», til tross for at «antall totale kopier» er relativt stabilt. Grunnen til dette er at verkstyper med lang varighet – særlig audiovisuelle verkstyper – faller mer enn verkstyper med kort varighet.

Omtrent 7,4 millioner av de totale timene kopiert utgjøres av audiovisuelle verk, omtrent 4,7 millioner timer av audioverk.

Vi ser at det er episoder av TV-serier, lydbok/hørespill og radio/podkast som har det høyeste antallet «timer kopiert» per uke. De audiovisuelle verkene utgjør 61 prosent av det totale antallet timer kopiert, mot 81 prosent i 2018.

Ser vi historisk på disse tallene, er årets totaltall over «timer kopiert» det femte høyeste:

Antall timer kopiert, kompensasjonsberettigede kopier, historisk perspektiv. Tall i tusen.

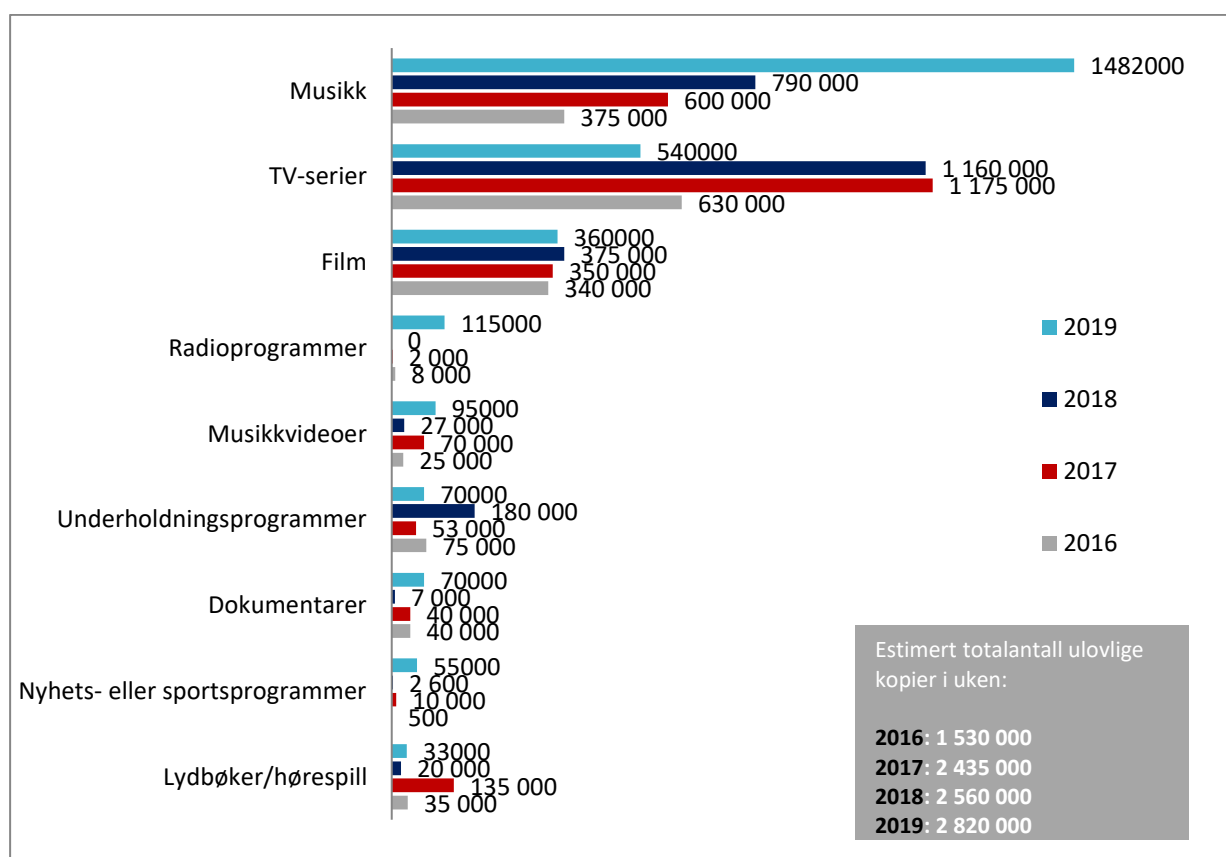


Vedlegg 2. Ulovlige kopier

Basert på hva respondentene melder inn, estimerer vi det totale ukentlige antallet ulovlige kopier til ca. 2,8 millioner, uavhengig av verkstype. Tallet ligger på tilsvarende nivå som i 2018. Vi finner de høyeste forekomstene av ulovlig kopiering innenfor verkstypene musikk, film og TV-serier. Den største økningen finner vi hovedsakelig innenfor musikk, som øker fra omtrent 800 000 til nærmere 1,5 millioner ukentlige ulovlige kopier. Også spørsmålet om ulovlig kopiering er endret fra fjoråret. Mens vi tidligere hadde et samlespørsmål mot slutten av spørreskjema, får respondenten nå et spørsmål per verkstype like etter at han/hun har registrert antall kopier.

Det er vanskelig å peke på en klar årsak til økningen, men det er et forholdsvis lavt utvalg som kopierer ulovlig. Høye enkeltregistreringer kan derfor påvirke det totale antallet ulovlige kopier.

Antall ulovlige kopier per verkstype



6 prosent av befolkningen melder inn ulovlig kopiering av minst én kopi, samme andel som i 2018. Blant de som kopierer ulovlig finner vi en klar overvekt av unge personer under 30 år. Nesten 7 av 10 kopier som meldes inn som ulovlig er registrert av personer under 30 år. Blant de over 60 år er det ingen kopier som er registrert som ulovlig.

Vedlegg 3. Estimeringer, feilmarginer og konfidensintervall

Estimatenes presisjon avhenger av en rekke faktorer.

Ideelt sett skulle vi observert og vært til stede sammen med samtlige 3078 respondenter som har deltatt i undersøkelsen når de gjør sine kopieringsaktiviteter for å være sikre på at de registrerer riktig. Når dette ikke er praktisk eller økonomisk mulig, må vi etablere en metode som er gjennomførbar med de ressursene og den rammen vi har.

En viktig faktor er at respondentene faktisk forstår hva de svarer på. Teknologien knyttet til kopiering er ofte komplisert og vanskelig å forstå for mange. En viktig del av arbeidet med spørreskjemaet har derfor handlet om å utvikle tilstrekkelig tydelige definisjoner som ikke lar seg misforstå. Definisjonene har blitt testet på både et internt og et eksternt panel bestående av flere demografiske grupper.

For eksempel har vi sett at mange forveksler strømmetjenester eller TV-distributørens tilleggstjenester for å være kopiering. Ved å stille et åpent spørsmål hvor vi ber respondent skrive inn hvilken kilde kopiene er hentet fra, har vi lyktes i å fange opp og fjerne en del feilaktig registrerte kopier, slik at ikke misforståelser blir en del av beregningsgrunnlaget. For øvrig er det gjennomgående benyttet både grafikk, bilder og tekst for å tydeliggjøre hva vi legger i de ulike begrepene og definisjonene.

I tillegg er det en rekke faktorer som gjør at vi må forvente noe **variasjon** fra måling til måling. Enkelte år lanseres det for eksempel populær musikk, filmer eller TV-serier som kan påvirke tallene. Ny teknologi kan forandre gamle kopieringsvaner, også innenfor ulovlig kopiering. Omfattende kopieringsfenomener som arkivkopiering og seriekopiering kan også påvirke. Arkivkopiering hvor man eksempelvis digitaliserer hele sin platesamling er nok en sjelden aktivitet, men tallene er følsomme for om vi treffer på respondenter som gjør dette de ukene målingen gjennomføres, versus om vi IKKE møter på respondenter som gjør dette. Selv om vi opererer med metoder for fjerning av ekstremverdier, risikerer vi at i utgangspunktet vanlige kopieringsaktiviteter kan påvirke tallene.

Når vi skal vurdere feilmarginene i en måling er det i statistikken vanlig å oppgi *konfidensintervall*. Et konfidensintervall angir intervallet som med en spesifisert sannsynlighet (som i vårt tilfelle er 95%) inneholder den sanne (men vanligvis ukjente) verdien av variabelen man har målt. I tillegg er det vanlig å se på *variasjonskoeffisienten* som er «et relativt spredningsmål og er lik forholdet mellom standardavviket og estimatet». Dette vil si at variasjonskoeffisienten angir hvor stor (prosentvis) konfidensintervallet eller feilmarginen er i forholdet til estimatet i seg selv.

Følgende tabell viser konfidensintervallene og variasjonskoeffisienten knyttet til estimatene av antall ukentlige kopier per verk:

Verk	Variasjonskoeffesient	Komp.berettig.	95% konfidensintervall	
Filmer	0,15	641 296	545 102	737 490
Tv-serier	0,11	4 718 049	4 199 064	5 237 034
Nyhets- og sportsprogram	0,12	1 079 131	949 635	1 208 627
Dokumentar	0,13	1 422 093	1 237 221	1 606 965
Underholdningsprogram	0,15	2 347 091	1 995 027	2 699 155
Musikkvideoer	0,58	197 490	82 946	312 034
Musikklåter	0,19	6 568 273	5 320 301	7 816 245
Lydbøker og hørespill	0,24	410 398	311 902	508 894
Radioprogram	0,15	2 428 454	2 064 186	2 792 722
Totalt	0,16	19 812 275	16 705 384	22 919 166

På totalnivå er variasjonskoeffisienten 15,6 prosent, og konfidensintervallet angir at det endelige resultatet med 95 prosent sikkerhet vil ligge et sted mellom 16,7 millioner og 22,9 millioner ukentlige kopier. Ikke desto mindre er det oppgitte estimatet – 19,8 millioner kopier – det statistisk mest sannsynlige resultatet.

Det er også mulig å lese av usikkerhet knyttet til anslagene per verkstype over. Vi ser at det knyttes høyest usikkerhet til musikkvideoer og lydbøker/hørespill, og minst usikkerhet til anslagene til TV-serier og nyhets- og sportsprogram.